

Okrugli stol
„Perspektive primjene pune obračunske
osnove i standardizacije internog obračuna
u zdravstvu

- I. Promijene u financiranju zdravstva i utjecaj na računovodstveni okvir**
- II. Upravljanje troškovima i standardizacija internog obračuna – korištenje instrumentarija upravljačkog i troškovnog računovodstva**

Prof.dr.sc. Vesna Vašiček

Sadržaj prezentacije

- Financiranje zdravstva i zahtjevi prema računovodstvu - inicijativa primjene pune obračunske osnove
- Rezultati empirijskog istraživanja provedenog u bolnicama u Republici Hrvatskoj: Kvaliteta eksternog izvještavanja

Financiranje zdravstva i zahtjevi prema računovodstvu - inicijativa primjene pune obračunske osnove

- Česte promjene financijskog okvira
- Financiranje & Računovodstvo i izvještavanje
- Računovodstvo u funkciji
  - eksternog i
  - internog izvještavanja

Obilježja financiranja – doprinos za zdravstveno osiguranje

- Bolničke zdravstvene ustanove financiraju se putem **mjesečnih proračuna – limita** koji ustanove trebaju opravdati ispostavljenim računima za izvršeni rad.
- Ugovor o provođenju bolničke zdravstvene zaštite sadrži najveći godišnji iznos sredstava za provođenje ugovorene bolničke zdravstvene zaštite, koji je rezultat kapaciteta zdravstvene ustanove, ugovorenih postelja i dijagnostičkih i terapijskih postupaka liječnika.
- Uz definiranje ukupnog proračuna bolnička zaštita plaćena je mehanizmom: **cijena usluge množena s brojem izvršenih usluga**, putem računa koje zdravstvena ustanova ispostavlja za izvršene zdravstvene usluge i na taj način opravdava dobivena sredstva.
- Sredstva HZZO-a strogo su namjenska i koriste se namjenski za pokriće plaće zaposlenih u zdravstvu i materijalne troškove zdravstvene zaštite iz osnovnog i dopunskog zdravstvenog osiguranja.

Obilježja financiranja 2 – sredstva proračuna

- Razvoj i investicije u sustavu zdravstva financiraju se izvan ugovorenih sredstava s HZZO-om.
- Drugi značajan izvor financiranja zdravstvenih ustanova su sredstva proračuna:
  - državnog proračuna i
  - proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Sredstva proračuna za financiranje zdravstvenih usluga su decentralizirana. **Decentralizirana sredstva** namijenjena su za investicijsko ulaganje u objekte, medicinsku i nemedicinsku opremu, te prijevozna sredstva, za investicijsko i tekuće održavanje zdravstvene ustanove i informatizaciju odnosno nabavu i održavanje računalnih programa i računalne opreme.
- **Kapitalne investicije** u zdravstvu financiraju se putem decentraliziranih sredstava u dijelu namijenjenom za investicije, ali i dodatnim sredstvima ministarstva nadležnog za zdravstvo, dodatnim sredstvima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstvima fondova europske unije, kao i sredstvima donacija (trgovačkih društava, fizičkih osoba).

Obilježja financiranja 3 – ostali i vlastiti prihodi

- Uz izvore financiranja iz doprinosa i proračuna zdravstvene ustanove ostvaruju prihode i iz ostalih izvora (vlastitih izvora):
  - **ostvarivanjem prihoda po posebnim propisima i**
  - **obavljanjem poslova na tržištu.**
- Ostvarivanje prihoda po posebnim propisima vezano je na:
  - plaćanje participacije korisnika usluga do pune cijene usluge,
  - plaćanje zaštite neosiguranih osoba i stranaca,
  - refundacije sredstava za obavljene usluge stranim državljanima i sl.
- Zdravstvene ustanove neke poslove obavljaju na tržištu i temeljem toga ostvaruju prihode (prihodi ostvareni od iznajmljivanja prostora, usluge vještačenja i sl.).

Izvori financiranja - prihodi & rashodi

- Perspektiva zdravstvene ustanove
- Svi izvori financiranja u funkciji uspješnosti
- Povezanost izvora financiranja - prihoda s odnosnim rashodima
- Istraživačko pitanje:
  - ***Troškovi pružene usluge - jesu li poznati u zdravstvu RH***
  - ***Stupanj pokriva troškova usluga cijenom usluge ovisno o izvoru financiranja***

Računovodstvo i financijsko izvještavanje 1

- Odgovor na postavljeno pitanje?
- **Izvještavanje usmjereno prema izvorima financiranja**
- Izvještavanje:
- **Temeljni financijski izvještaji - proračunsko računovodstvo**
  - Dostavljaju se instituciji ovlaštenoj za obradu podataka (Financijskoj agenciji) na upotrebu Ministarstvu financija, Ministarstvu zdravlja i HZZO-u, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (za ustanove koje se financiraju iz decentraliziranih sredstava), te Državnoj reviziji

Računovodstvo i financijsko izvještavanje 2

- **Izvještavanje davatelja zdravstvenih usluga prema HZZO-u temelji se na tome da zdravstvene ustanove mjesečno, kvartalno i godišnje dostavljaju podatke o financijskim pokazateljima poslovanja putem web portala.**
- U tim izvještajima obuhvaćeni su svi prihodi i rashodi, primici i izdaci kao i u temeljnim financijskim izvještajima, s tom razlikom da je grupiranje računovodstvenih podataka prilagođeno poslovanju zdravstvenih ustanova te se podaci ne mogu komparirati s drugim usporedivim podacima (na primjer iz temeljnih financijskih izvještaja) zbog različitih metodoloških osnova i pristupa u selekciji i odabiru podataka.
- Izvještaji sadrže i nefinancijske informacije koje su relevantne za praćenje realizacije ugovora zdravstvenih ustanova s HZZO-om.

Računovodstvo i financijsko izvještavanje 3

- S pozicija zdravstvenih ustanova eksterno izvještavanje je razdvojeno na:
  - izvještavanje sukladno propisima proračunskog računovodstva i
  - izvještavanje sukladno zahtjevima HZZO-a.
- Međutim, i uz takvo složeno i zahtjevno eksterno izvještavanje činjenica je da nedostaju informacije potrebne za donošenje poslovnih odluka, te za upravljanje bolnicama na kratki i dugi rok.
- Računovodstveno informacijski sustavi bolnica naglasak stavljaju na sastavljanje eksternih financijskih izvještaja dok **se interni izvještaji koji su u funkciji upravljanja koriste povremeno i rezultat su trenutnih zahtjeva uprave**, a ne kvalitetnog i razvijenog instrumentarija računovodstva troškova i upravljačkog računovodstva.

Eksterno & Interno izvještavanje

- Istraživačko pitanje:
  - *može li se u metodološkom smislu približiti eksterno i interno izvještavanje i smanjiti zahtjevi prema računovođama ?*
  - *Koriste li se i u kojoj mjeri interni financijski izvještaji kao kvalitetna podloga za učinkovitije planiranje, odlučivanje i upravljanje zdravstvenom ustanovom?*

Kvaliteta eksternog izvještavanja

- Temeljni financijskih izvještaji – Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu
- Ispitivana je potreba izvještavanja, ali ne i kvaliteta ostalih eksternih izvještaja - izvještavanje prema HZZO, decentralizacija, MF – Riznica
- **Polazna hipoteza: izvještavanje se ne koristi u dovoljnoj mjeri za donošenje upravljačkih odluka na makro i mikro razinama**

Rezultati empirijskog istraživanja provedenog u bolnicama u Republici Hrvatskoj:

Kvaliteta eksternog izvještavanja i primjerenost računovodstvene osnove

- Anketni upitnik
  - Upitnik je upućen voditeljima računovodstva i upravama bolničkih ustanova
- Uzorak: Bolničke ustanove u RH:
  - klinički bolnički centri,
  - kliničke bolnice,
  - klinike,
  - opće bolnice te
  - specijalne bolnice
- Primljeni odgovori na anketni upitnik od strane **34 bolničke ustanove**
- **Hvala na odgovorima i sudjelovanju u istraživanju**
- Obradeni su odgovori računovođa

Rezultati empirijskog istraživanja provedenog u bolnicama u Republici Hrvatskoj: **Kvaliteta eksternog izvještavanja i primjerenost računovodstvene osnove**

- Uspoređeni su rezultati istraživanja provedenog kraj 2015./početak 2016. s istraživanjima provedenim 2006.g. /za potrebe izrade doktorske disertacije D.Vašiček
- Pri tumačenju rezultata istraživanja potrebno je uzeti u obzir slijedeće:
  - Razmak između istraživanja je 10 godina
  - Primjena sustava izvještavanja koje je predmet ispitivanja je započela 2002.g. – veće prihvaćanje novog sustava izvještavanja s protekom vremena
  - Razdoblje prve ankete pratila je visoka nelikvidnost sustava i uključivanje HZZO u sustav Riznice, te restriktivno financiranje kroz smanjenje bolničkih limita – otpori prema promjenama uzrokovani i drugim faktorima /izvan računovodstva
  - Razdoblje druge ankete prati program sanacije u zdravstvu i isključivanje HZZO iz sustava Riznice
  - Anketa se temelji na stavovima i percepcijama ispitanika – nisu podudarne institucije niti osobe koje su odgovorile na anketu

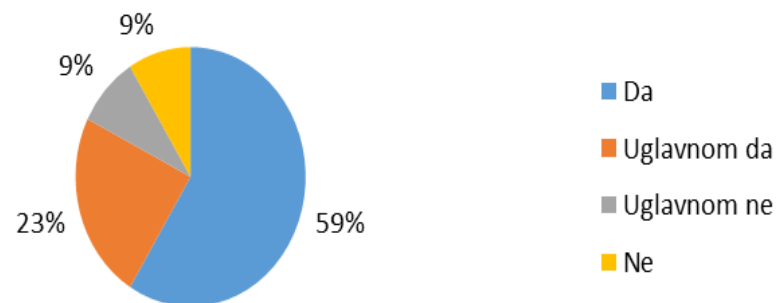
"BIOKOVKA" MAKARSKA
"KALOS" SPECIJALNA BOLNICA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU
BOLNICA ZA ORTOPEDIJU I REHABILITACIJU "PRIM.DR.MARTIN HOTVAT"
DARUVARSKE TOPLICE SPECIJALNA BOLNICA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU
KBC OSIJEK
KLINIČKA BOLNICA "SVETI DUH"
KLINIČKA BOLNICA MERKUR
KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR ZAGREB
KLINIKA ZA DJEČJE BOLESTI ZAGREB
KLINIKA ZA INFektivNE BOLESTI DR. FRAN MIHALJEVIĆ
KLINIKA ZA PSIHIJATRIJU VRAPČE
LJEČILIŠTE BIZOVAČKE TOPLICE
LJEČILIŠTE TOPUSKO
LJEČILIŠTE VELI LOŠINJ
NEUROPSIHIJATRIJSKA BOLNICA DR. IVAN BARBOT POPOVAČA
OPĆA BOLNICA - ZADAR
OPĆA BOLNICA "DR.IVO PEDIŠIĆ" SISAK
OPĆA BOLNICA "DR.TOMISLAV BARDEK" KOPRIVNICA
OPĆA BOLNICA BJELOVAR
OPĆA BOLNICA DUBROVNIK
OPĆA BOLNICA I BOLNICA BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA OGULIN
OPĆA BOLNICA KARLOVAC
OPĆA BOLNICA ŠIBENSKO KNINSKE ŽUPANIJE
OPĆA BOLNICA VIROVITICA
OPĆA BOLNICA ZABOK I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA
OVB "HRVATSKI PONOS" KNIN
OŽB VUKOVAR
PSIHIJATRIJSKA BOLNICA RAB
PSIHIJATRIJSKA BOLNICA ZA DJECU I MLADEŽ
SPECIJALNA BOLNICA ZA KRONIČNE BOLESTI DJEČJE DOBI GORNJA BISTRA
SPECIJALNA BOLNICA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU VARAŽDINSKE TOPLICE
SPECIJALNA BOLNICA ZA ORTOPEDIJU
SPECIJALNA BOLNICA ZA ZAŠTITU DJECE S NEURORAZVOJNIM I MOTORIČKIM SMETNJAMA
THALASSOTHERAPIA OPATIJA

Objektivnost FI – FER pristup

- ✓ 72% ispitanika ima pozitivan stav - financijski izvještaji objektivno prikazuju financijski položaj i uspješnost ustanove
- ✓ U odnosu na prethodna istraživanja (2006., doktorska disertacija D.Vašiček) postotak pozitivnih odgovora je povećan (bilo je 44% odgovora da i uglavnom da)

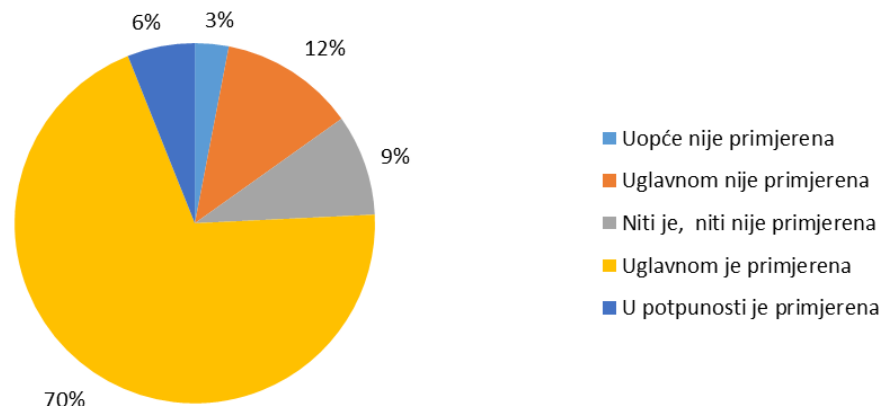
Iskazuju li Vaši financijski izvještaji objektivno financijski položaj i uspješnost poslovanja Vaše ustanove?

Primjerenost FI specifičnostima djelatnosti zdravstva

- ✓ Visok postotak ispitanika (70%) smatra da su sadržaj i struktura temeljnih FI **uglavnom primjereni** djelatnosti zdravstvenih ustanova, a 6% ih smatra **potpuno primjerenima**.
- ✓ U odnosu na prethodno provedena istraživanja iskazuje se velika razlika u stavovima. 2006.g. na isto pitanje 92% ispitanika odgovorilo je negativno, a samo 8% potvrdno.
- ✓ Daljnje propitivanje razloga ??

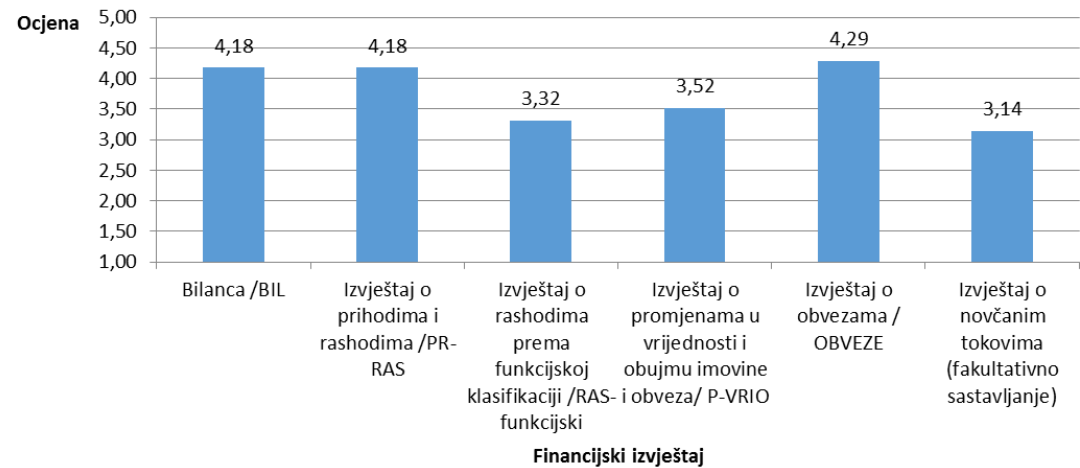
Sadržaj, struktura i dinamika eksternog financijskog izvještavanja propisana je Pravilnikom o financijskom izvještavanju u sustavu proračuna. Ocijenite je li sadržaj i struktura financijskih izvještaja primjerena djelatnosti zdravstvenih ustanova.

Korisnost FI

- ✓ Precizniji upit u svezi kvalitete pojedinog izvještaja daje prednost :
  - ✓ izvještaju o obvezama te
  - ✓ Bilanci i izvještaju o prihodima i rashodima.

Prosječna ocjena korisnosti pojedinog financijskog izvještaja za prezentiranje vašega financijskog stanja i poslovanja:

Kvaliteta financijskih izvještaja

- Pitanje
  - Razumljivosti
  - Važnosti
  - Pouzdanosti (nema značajnih pogreški, neutralne su i potpune)
  - Usporedivosti
- Postavljeno u odnosu na
  - Unutarnje korisnike
  - Vanjske korisnike

Razumljivost

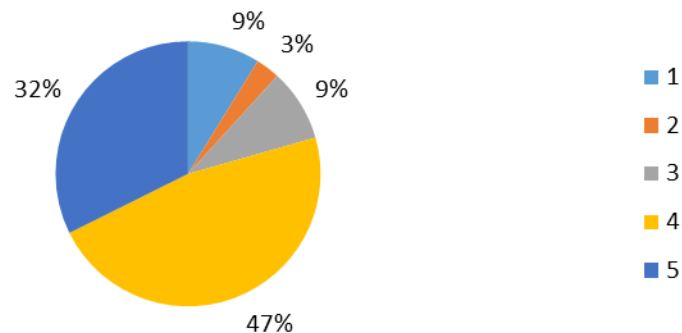
Ocjenama (rangom) 5 i 4 veliki broj 79% ispitanika ocijenio je izvještaje razumljivima unutarnjim korisnicima.

Očekivano, nešto niži postotak je procjena razumljivosti FI vanjskim korisnicima.

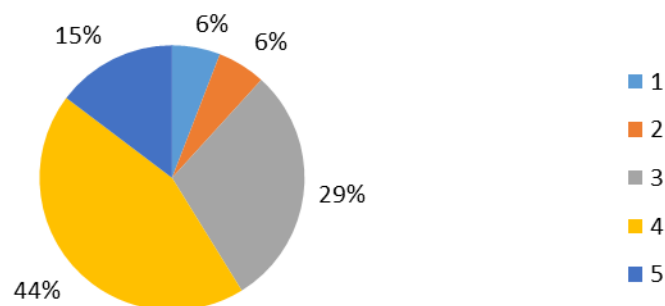
Ocjena 1 – 15%

Ocjena 4 i 5 - visokih 73% .

B4. Informacije prezentirane u financijskim izvještajima su razumljive (omogućavaju razumijevanje Vašega financijskog stanja i rezultata): Upravi/unutarnjim korisnicima

B4. Informacije prezentirane u financijskim izvještajima su razumljive (omogućavaju razumijevanje Vašega financijskog stanja i rezultata): Vanjskim korisnicima

Relevantnost

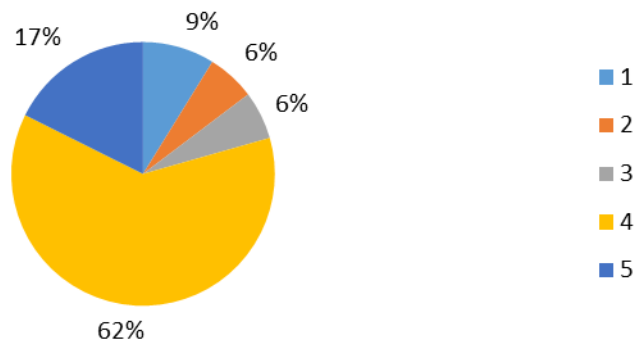
Veliki broj ispitanika ocjenama (rangom) 5 (17%) i 4 (62%) ocijenio je izvještaje relevantnim unutarnjim korisnicima.

Očekivano, nešto niži postotak je procjena relevantnost FI vanjskim korisnicima.

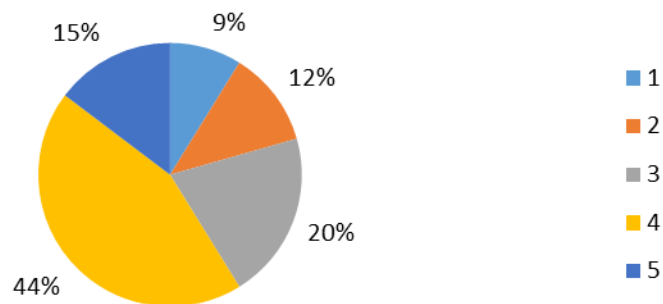
Ocjena 3 – 20%

Ocjena 4 i 5 - visokih 59% .

B5. Informacije prezentirane u financijskim izvještajima su relevantne/važne jer omogućavaju sagledavanje bitnih prošlih i sadašnjih, te procjenu budućih događaja: Upravi/unutarnjim korisnicima

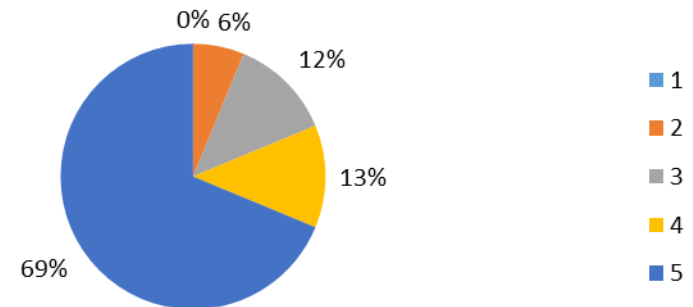
B5. Informacije prezentirane u financijskim izvještajima su relevantne/važne jer omogućavaju sagledavanje bitnih prošlih i sadašnjih, te procjenu budućih događaja: Vanjskim korisnicima

Pouzdanost FI

- ✓ Ispitanici su dali visoke ocjene pouzdanosti FI
  - ✓ 69% ocjena 5
  - ✓ 13% ocjena 4

Informacije prezentirane u financijskim izvještajima su pouzdane jer ne sadrže značajne pogreške i pretpostavke, pošteno su prezentirane, neutralne su i potpune:

Usporedivosti FI

Usporedivost FI je najniže ocijenjena u smislu da su ispitanici dodjeli rang

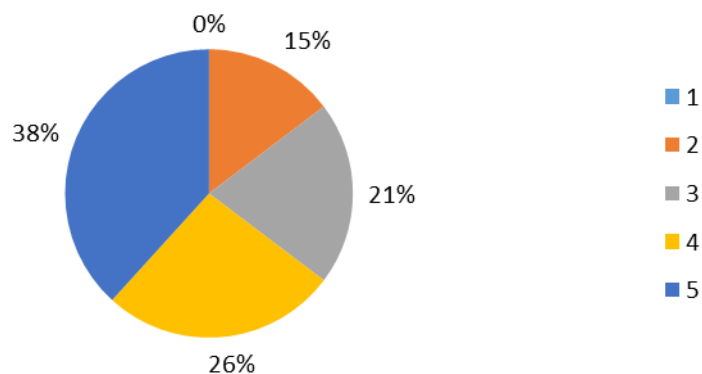
2 – 15%

3 – 21%

4 – 26%

5 - 38%.

Informacije prezentirane u financijskim izvještajima su usporedive jer omogućavaju usporedbu s ostalim subjektima u vašoj djelatnosti, te usporedbu u dužoj vremenskoj seriji (nizu)

Usporedba rezultata 2006. -2016. u dijelu kvalitete FI

- Informacije su razumljive unutarnjim korisnicima, ali ne i vanjskim korisnicima s pretežito srednjom ocjenom 3 (52,7%) za unutarnje korisnike, za vanjske korisnike uz veću disperziju ocjena 3 (38,8%).
- Informacije su važne unutarnjim i vanjskim korisnicima s pretežito srednjom ocjenom 3 – za unutarnje korisnike 50%, za vanjske korisnike 52,7%.
- Informacije su pouzdane s pretežitom ocjenom 3 i 4.
- Informacije su usporedive s pretežitom ocjenom 3 i 4.
- Napredak u percepciji razumljivosti informacija, pretežita ocjena 4 i 5
  - 79% za unutarnje korisnike
  - 73% za vanjske korisnike
- Informacije su važne unutarnjim i vanjskim korisnicima s pretežito srednjom ocjenom 4 i 5,
  - 4 - 62%; 5-17%- za unutarnje korisnike
  - 3 - 20%; 4- 44%; 5 -15% za vanjske korisnike
- ✓ Ispitanici su dali visoke ocjene pouzdanosti FI
  - ✓ 69% ocjena 5
  - ✓ 13% ocjena 4
- ✓ Usporedivost FI je najniže ocijenjena u smislu da su ispitanici dodjeli rang
  - 2 – 15%
  - 3 – 21%
  - 4 – 26%
  - 5 - 38%.

Kvaliteta eksternog FI

- Visoke ocjene za kvalitetu FI
- Pozitivni pomaci u razdoblju 10 godina

Primjerenost modificirane obračunske osnove

- Fokus na priznavanju
  - Prihoda
  - Rashoda
  - Financijskog rezultata
  - Dugotrajne imovine

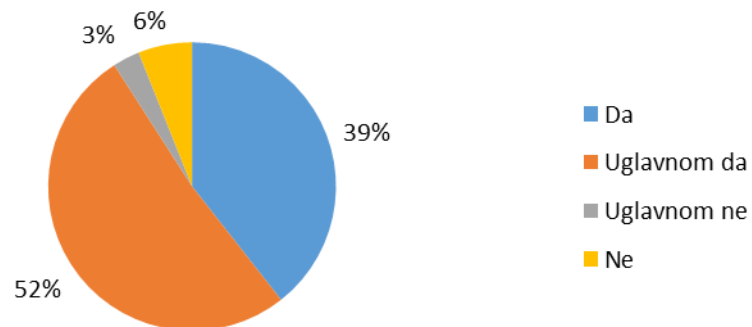

Priznavanje rashoda

- ✓ Priznavanje rashoda temeljeno na obračunskoj osnovi
- ✓ Očekivano, pretežiti odgovori su
  - ✓ Da (39%)
  - ✓ Uglavnom da (52%)

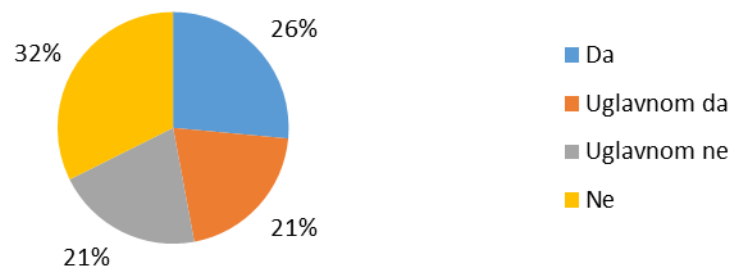
Je li postojeći sustav proračunskog računovodstva temeljen na modificiranoj obračunskoj osnovi primjeren za priznavanje rashoda Vaše ustanove (rashodi su priznati u trenutku nastanka)

Priznavanje dugotrajne imovine

- ✓ Ispitanici imaju podijeljene stavove.
- ✓ 47% je stava da bi bilo primjereno trošak stjecanja kapitalizirati a potom iskazivati kao rashod amortizacije,
- ✓ 53% je stava da se imovina ne treba kapitalizirati već je rashod u trenutku nabave.
- ✓ Prethodno istraživanje – mišljenje da bi bilo primjereno trošak stjecanja kapitalizirati a potom iskazivati kao rashod amortizacije imalo je 58 % ispitanika, 12 % je bilo stava da se imovina ne treba kapitalizirati već je rashod u trenutku nabave, ali je 30% bilo bez stava oko tog pitanja.

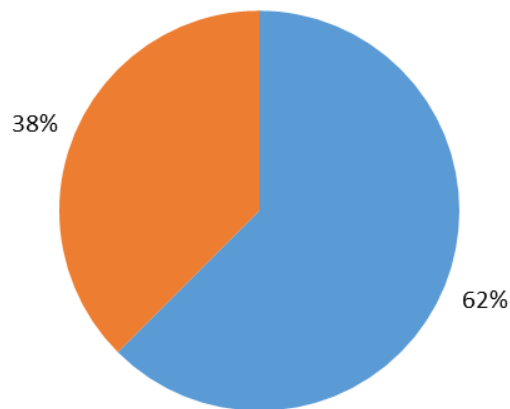
Smatrate li primjerenim da se, prema važećim računovodstvenim propisima, rashodi dugotrajne imovine u cijelosti priznaju u trenutku njene nabave umjesto da se obračunom amortizacije trošak sustavno raspoređuje na korisni vijek njene uporabe'?

Priznavanje dugotrajne imovine

- ✓ U vezanom pitanju odgovori su bliži rješenju priznavanja amortizacije kao obračunske i ekonomske kategorije te sukladno tome i kapitalizaciji dugotrajne imovine.
- ✓ Pitanje
  - ✓ Financiranja stjecanja javnog dobra – imovine
  - ✓ Obračunavanja amortizacije u cijeni usluge

Koju varijantu financiranja nabave dugotrajne imovine smatrate prihvatljivom tj. boljim rješenjem za Vašu ustanovu:

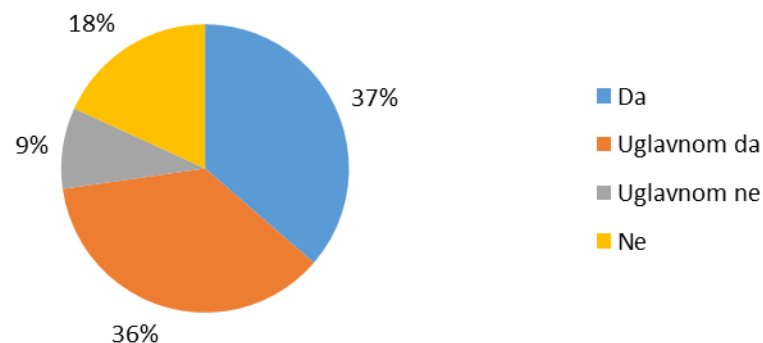
- a. Nabavu financira sama ustanova, ali je u ugovorenu cijenu uključen trošak amortizacije što isključuje izravna kapitalna ulaganja od strane osnivača i Ministarstva zdravlja
- b. Nabavu financira izravnim ulaganjima osnivač ili Ministarstvo zdravlja, ali ugovorena cijena ne uključuje troškove amortizacije

Priznavanje prihoda

- ✓ Priznavanje prihoda temeljeno na novčanoj osnovi. Ali
  - ✓ Iskazani su obračunati prihodi, ne utječu na rezultat tekućeg razdoblja
- ✓ Pretežiti odgovori su:
  - ✓ Da (37%)
  - ✓ Uglavnom da (36%)
- ✓ Prethodno istraživanje ima suprotne nalaze. Pretežiti odgovor (94%) je da načelo priznavanja prihoda ne odražava stvarno ostvarene prihode.
  - ✓ Pitanje je imalo drugačiji fokus: Je li priznavanje prihoda prema novčanom načelu realno odražava iskazani ukupni prihod te jesu li prihodi podcijenjeni?

Je li postojeći sustav proračunskog računovodstva temeljen na modificiranoj obračunskoj osnovi primjeren za priznavanje prihoda Vaše ustanove. (Prihodi su priznati u trenutku naplate)

Odstupanje od pravila iskazivanja financijskog rezultata

- ✓ Mali broj ispitanika potvrdno je odgovorio - 12 % da, u manjoj mjeri.
- ✓ U slijedećem pitanju : Način na koji se odstupilo od pravila bilo je ponuđeno više opcija

- ✓ Priznavanjem prihoda koji nisu naplaćeni do kraja razdoblja

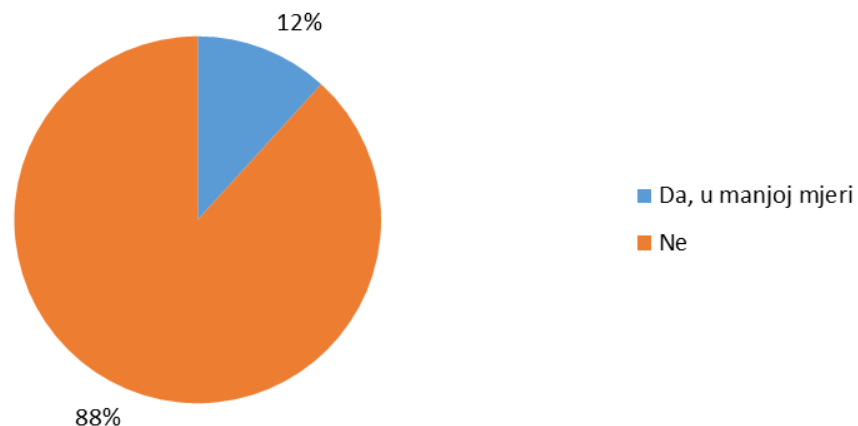
- ✓ Izostavljanjem knjiženja nekih rashoda

- ✓ Vremenskim razgraničenjima koji ne udovoljavaju kriterijima razgraničenja

- ✓ Drugo

Ali nije odgovoreno.

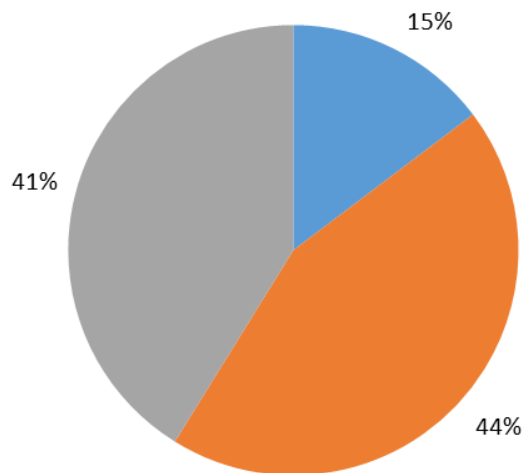
Jeste li nekad u svrhu iskazivanja realnog utvrđivanja financijskog rezultata odstupili od priznavanja prihoda i rashoda prema propisanoj osnovi i „prilagodili“ rezultat na koncu izvještajnog razdoblja?

Primjerenost računovodstvene osnove

- ✓ Ispitanici su približno jednako odgovorili oko prihvatljivosti modificirane i obračunske osnove dok je očekivano mali broj ispitanika izabrao novčanu osnovu.

Koje pravilo priznavanja prihoda i rashoda smatrate primjerenim za Vašu ustanovu:

- Novčana osnova – priznavanje prihoda i rashoda u trenutku primitka i izdatka novca
- Modificirana obračunska osnova – priznavanje prihoda po naplati, a rashoda po nastanku
- Obračunska osnova – priznavanje prihoda i rashoda u trenutku nastanka bez obzira na novčane tokove

Upotrebljivost FI

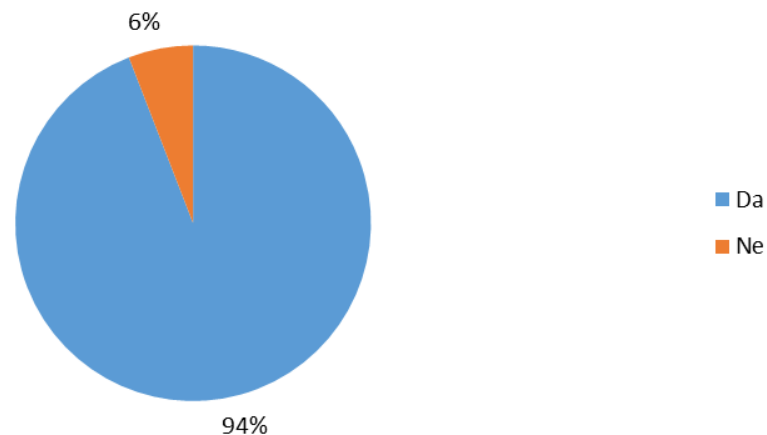
- Propituje se i istražuje u kojoj mjeri eksterni FI zadovoljavaju potrebe za informacijom unutarnjih i vanjskih korisnika

Sastavljanje dodatnih FI

- ✓ Očekivano pozitivan odgovor.
- ✓ Dodatno financijsko izvještavanje prema zahtjevima:
  - ✓ HZZO
  - ✓ MF
  - ✓ JLPRS
- ✓ Rezultati istraživanja pokazuju s jedne strane korisnost eksternog financijskog izvještavanja, a s druge strane potrebu za dodatnim izvještavanjem.
- ✓ Financijski izvještaji opće namjene za sve eksterne korisnike – utopija ili realnost?

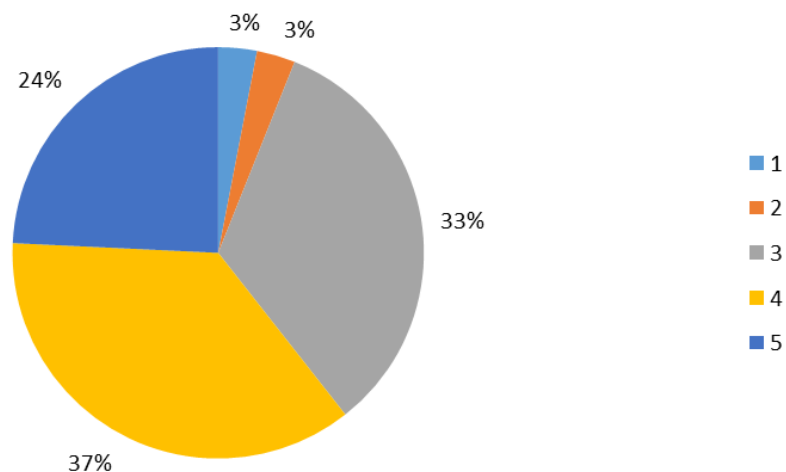
Sastavljate li dodatne financijske izvještaje (izvan zakonske obveze prema Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu) na zahtjev eksternog korisnika informacija (npr. ministarstvo, HZZO, JLPRS, državna revizija, donator i sl)

Opterećenje računovođa

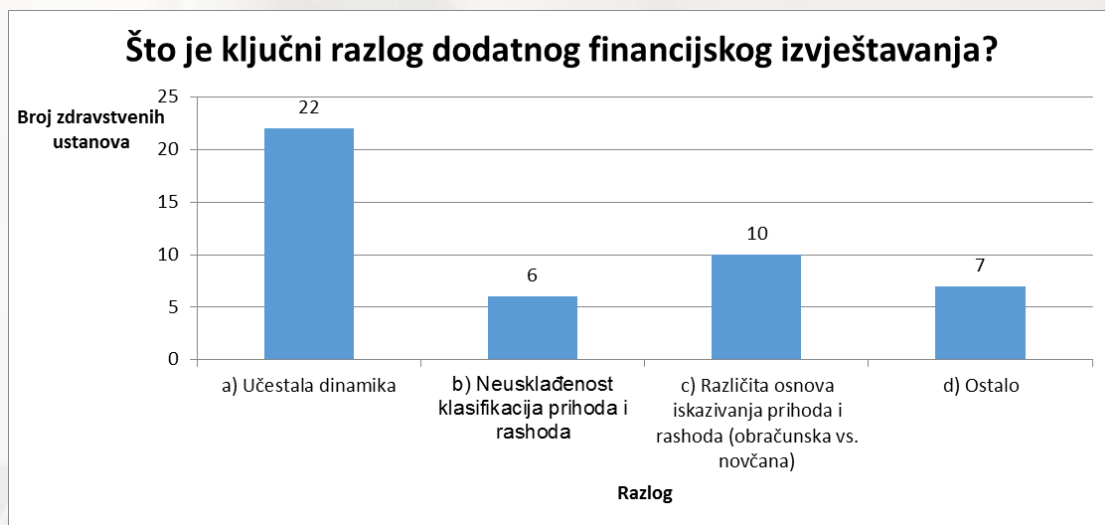
- ✓ Kroz navedeno pitanje propituje se u kojoj mjeri sastavljanje dodatnih izvještaja angažira računovodstvenu službu.
- ✓ Rangiranje od 1-5 prema značajnosti (1 – najmanji rang).

U kojoj mjeri sastavljanje dodatnih financijskih izvještaja opterećuje računovodstvenu službu vaše ustanove?

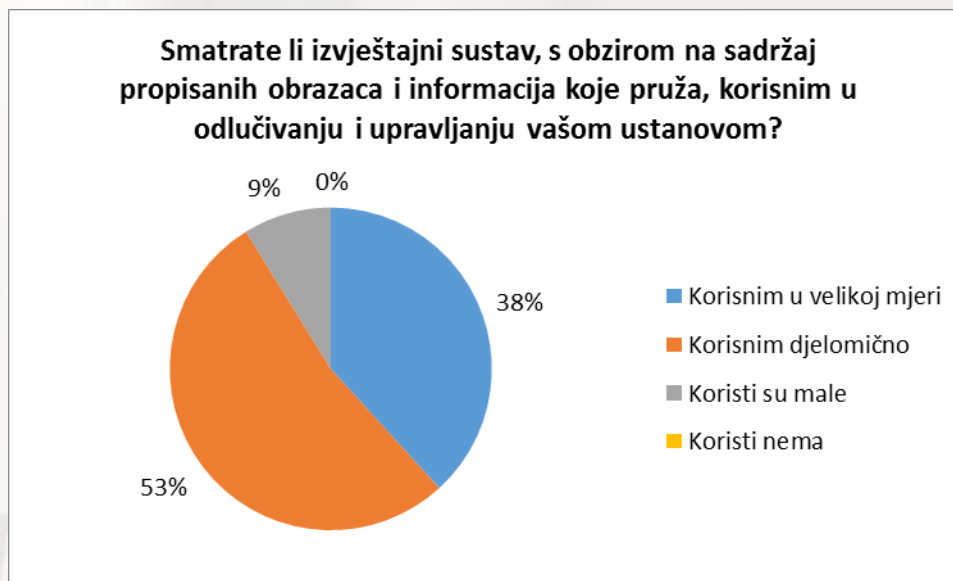
Razlozi dodatnog izvještavanja

- ✓ Pitanje razloga sastavljanja dodatnih izvještaja
- ✓ Prevladava mišljenje da je to:
  - ✓ Dinamika izvještavanja
  - ✓ Različita osnova izvještavanja

Korisnost FI

- ✓ Visoka razina korisnosti FI
  - ✓ 38% FI korisni u velikoj mjeri
  - ✓ 53% FI korisni djelomično
  - ✓ 9% FI se koriste malo

Korištenje informacija iz eksternih FI od strane uprave

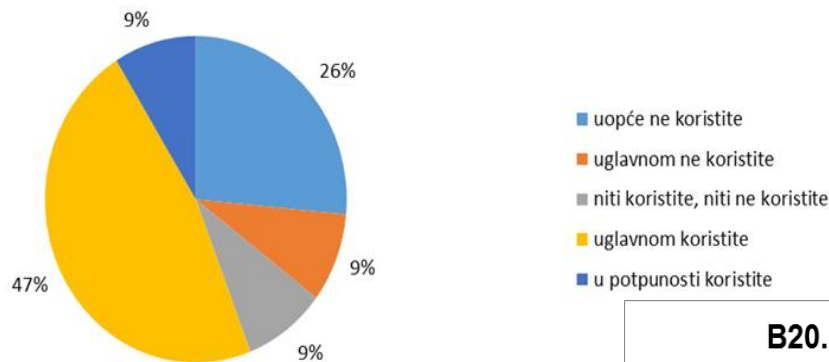
- ✓ Rangiranje značaja izvještaja i korištenja:
  1. Ispunjavanje zakonske obveze izvještavanja
  2. Praćenje izvršenja financijskog plana
  3. **Potrebe interne i eksterne revizije i kontrole**
  4. Važan izvor informacija za odlučivanje i upravljanje
  5. Usporedba s ostalim sličnim ustanovama
  6. **Informiranje javnosti.**
- ✓ Rangiranje značaja izvještaja prema prethodnom istraživanju (2006.)
  1. Ispunjavanje zakonske obveze izvještavanja
  2. Praćenje izvršenja financijskog plana
  3. Važan izvor informacija za odlučivanje i upravljanje
  4. Usporedba s ostalim sličnim ustanovama
- ✓ **Usporedba pokazuje nepromijenjen rang**
  - ✓ Napomena: u upitniku 2006 nisu bila ponuđena pitanja korištenja informacija za potrebe interne i eksterne revizije kao ni informiranje javnosti.

Prosječna ocjena --> Uprava zdravstvene ustanove temeljne financijske izvještaje koristi (1 najmanja važnost, 5 najveća važnost):

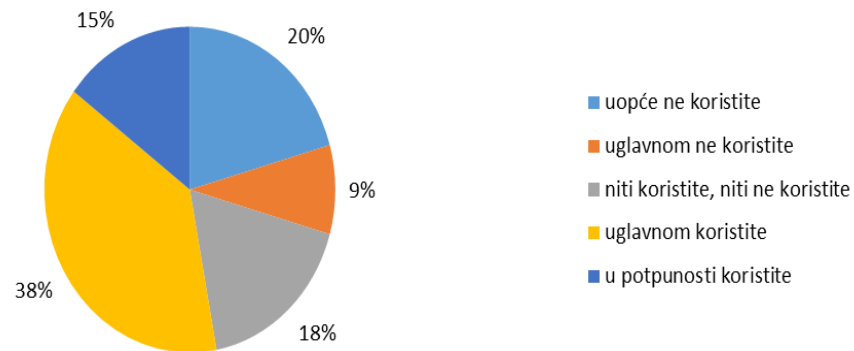

Korištenje informacija pri donošenju poslovnih odluka

B20. U kojoj mjeri koristite informacije iz proračunskog financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja kod donošenja slijedećih odluka: [Za dodjelu i alokaciju proračunskih sredstava]

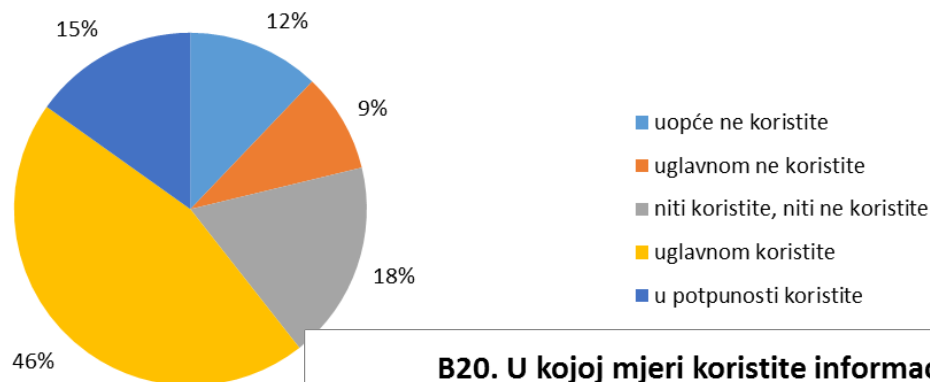
B20. U kojoj mjeri koristite informacije iz proračunskog financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja kod donošenja slijedećih odluka: [Za odobravanje provođenja pojedinih programa]

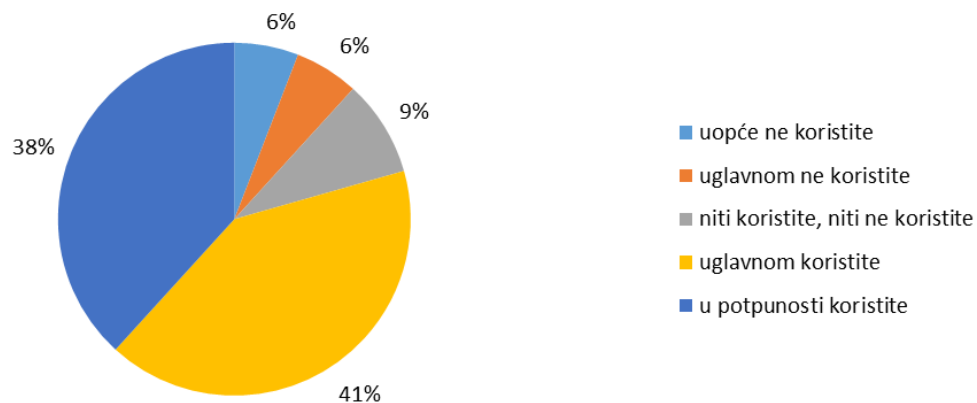

Korištenje informacija pri donošenju poslovnih odluka

B20. U kojoj mjeri koristite informacije iz proračunskog financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja kod donošenja slijedećih odluka: [Za nabavu imovine]

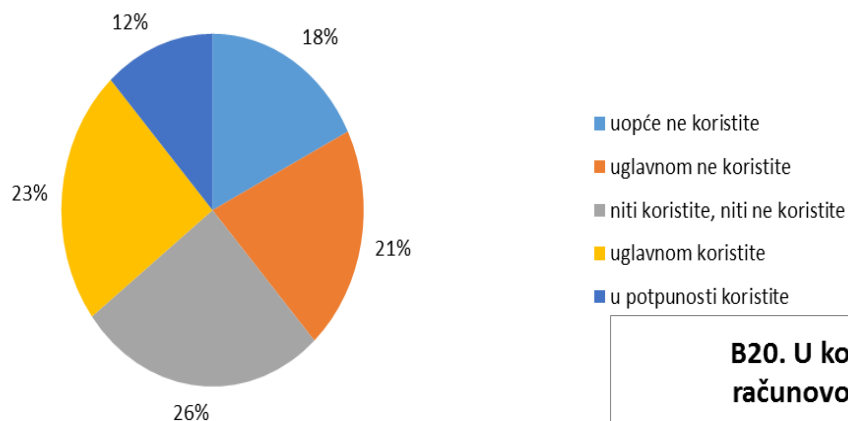

B20. U kojoj mjeri koristite informacije iz proračunskog financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja kod donošenja slijedećih odluka: [Za planiranje, obračun i kontrolu troškova]

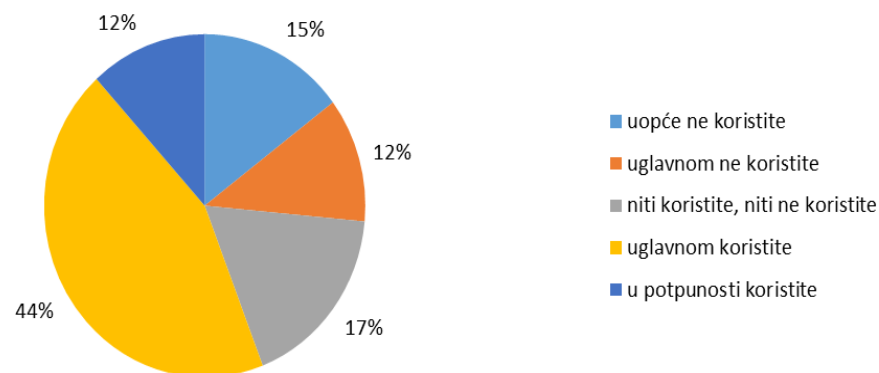

Korištenje informacija pri donošenju poslovnih odluka

B20. U kojoj mjeri koristite informacije iz proračunskog financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja kod donošenja slijedećih odluka: [Za donošenje odluka o zapošljavanju]

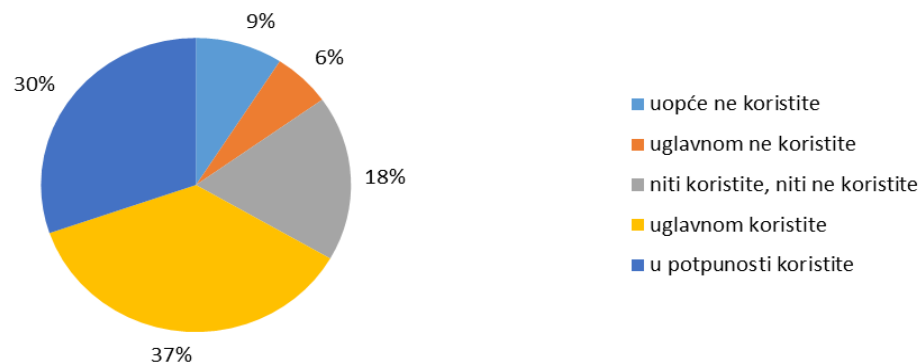

B20. U kojoj mjeri koristite informacije iz proračunskog financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja kod donošenja slijedećih odluka: [Za mjerenje uspješnosti pruženih usluga]

Korištenje informacija pri donošenju poslovnih odluka

B20. U kojoj mjeri koristite informacije iz proračunskog financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja kod donošenja slijedećih odluka: [Za nadzor uspješnosti pruženih usluga i fiskalnu odgovornost]

Potreba za promjenama i način provedbe

- Istražuju se stavovi oko potrebe daljnjeg unapređenja računovodstva i financijskog izvještavanja
- Istražuju se načini provedbe

Potreba promjene

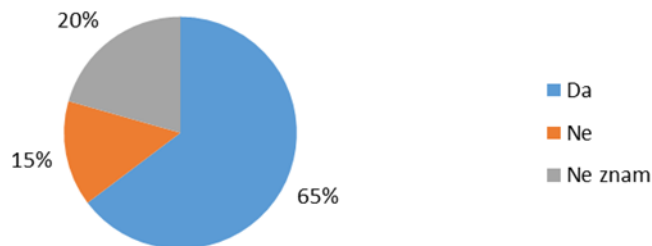
65% ispitanika sugerira primjenu pune obračunske osnove

Način promijene

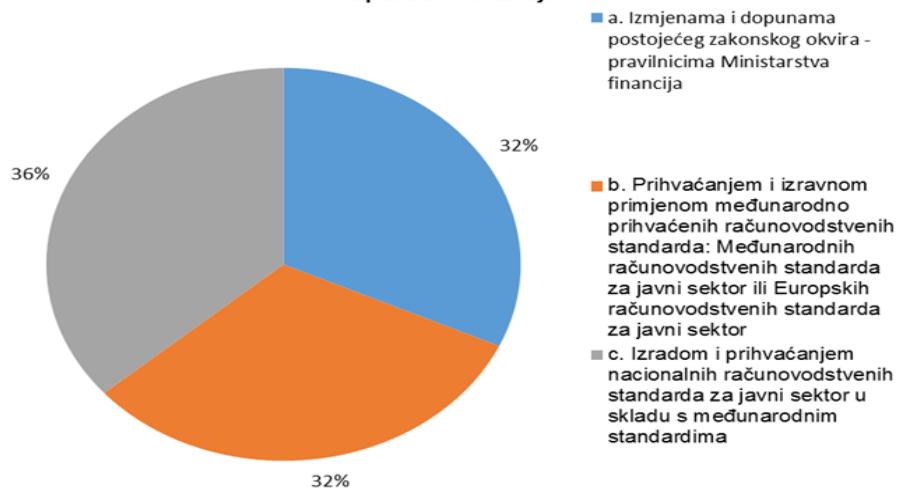
Ispitanici podijeljeni u tri skupine

1. Izmijene kroz promjene u zakonskom okviru
2. Izmijene kroz prihvaćanje MRSJS
3. Izmijene kroz prihvaćanje nacionalnih standarda

B21. Treba li postojeći sustav proračunskog računovodstva u Republici Hrvatskoj unaprijediti uvođenjem obračunske osnove kojom bi se proširio obuhvat raspoloživih računovodstvenih informacija?

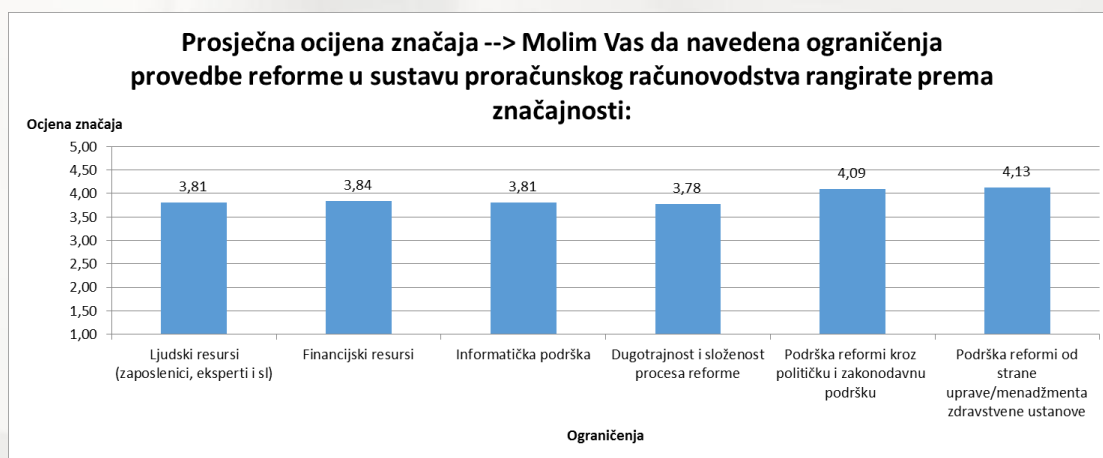

B22. Ako ste na prethodno pitanje odgovorili potvrdno, na koji način bi proveli promjene u sustavu proračunskog računovodstva u Republici Hrvatskoj?

Ograničenja provedbi reformi

- ✓ Podjednak značaj dan je svim predloženim faktorima ograničenja provedbi reformi (prosječni rang između 3,78 i 4,13)
- ✓ Ne percipira se vršni faktor smetnje, ali je naglasak na podrški uprave i politike

Kvaliteta internog izvještavanja i mogućnosti primjene instrumentarija upravljačkog i troškovnog računovodstva

Izv.prof.dr.sc. Ivana Dražić Lutilsky

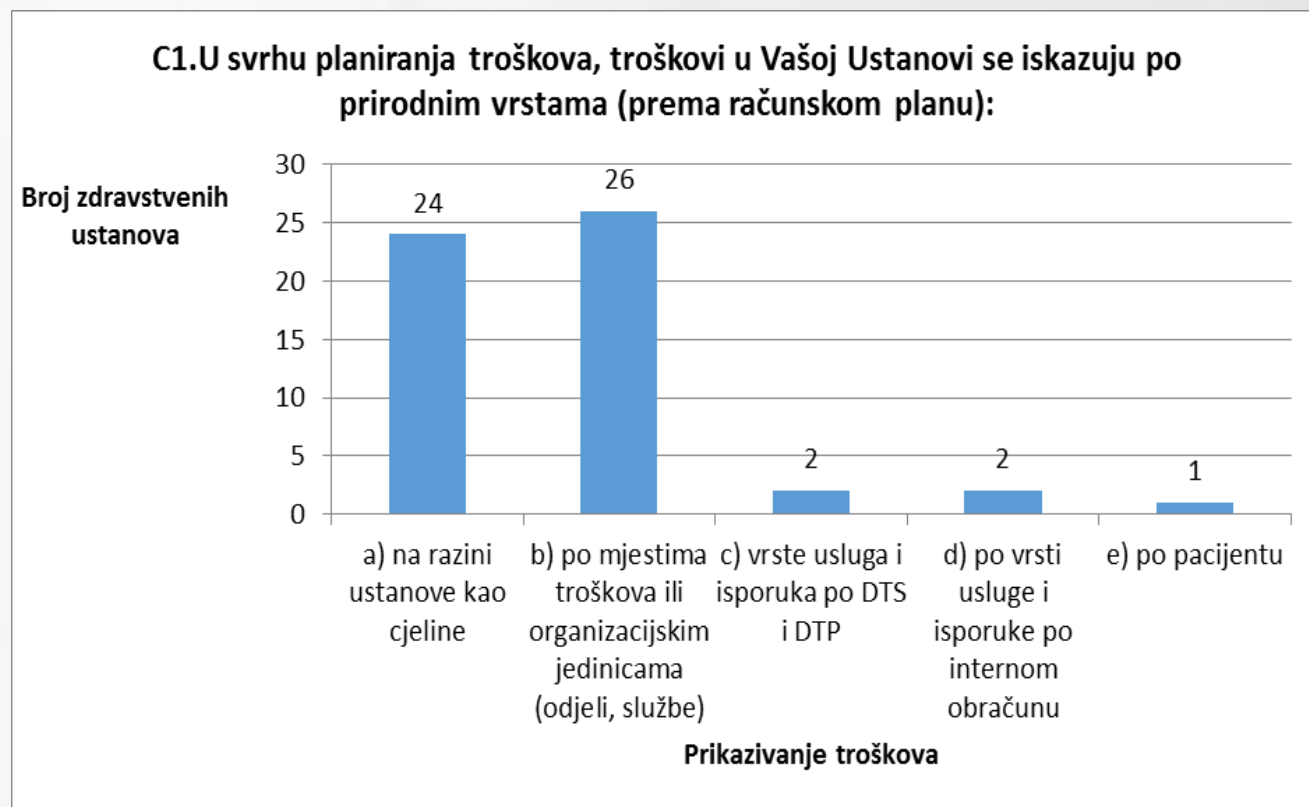

- U ovom dijelu Upitnika ocjenjivao se interni sustav obračuna i izvještavanja definiran internim računovodstvenim politikama, pravilima i procedurama.
- Pitanja su bila usmjerena na ocjenu kvalitete sustava internog obračuna i ocjenu njegove korisnosti u upravljanju zdravstvenim ustanovama, i mjerenju uspješnosti.
- Pitanja su bila označena slovom C.

Planiranje troškova po prirodnoj vrsti

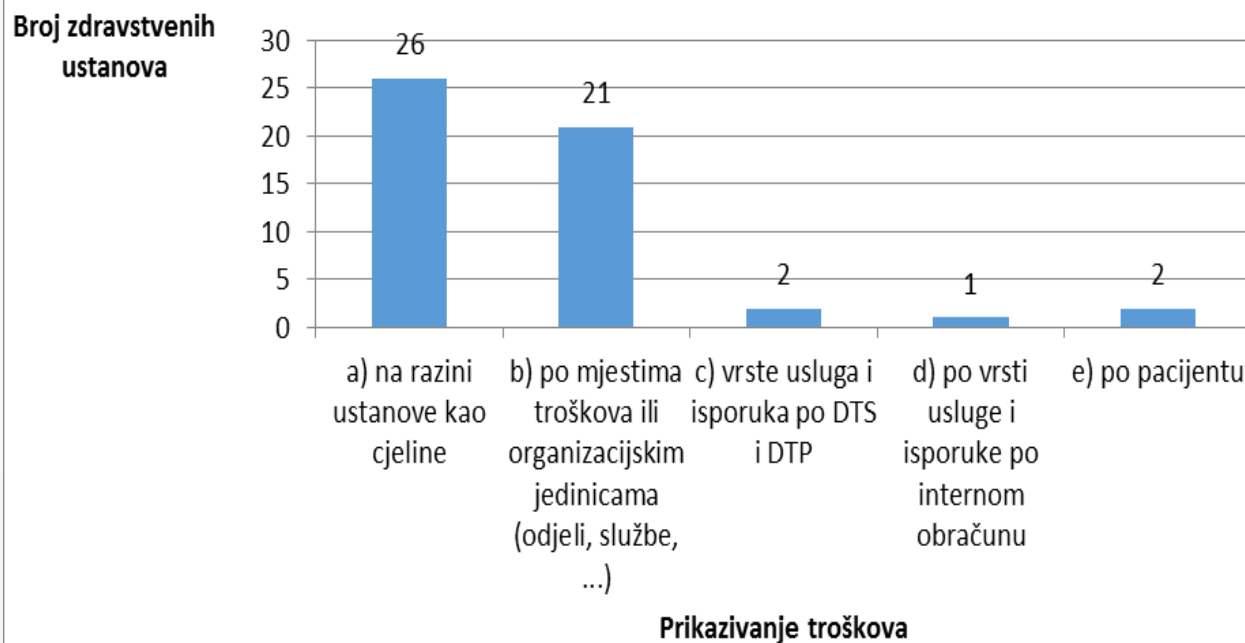
Na ovo pitanje bilo je moguće više odgovora.

Planiranje troškova prema izvoru financiranja

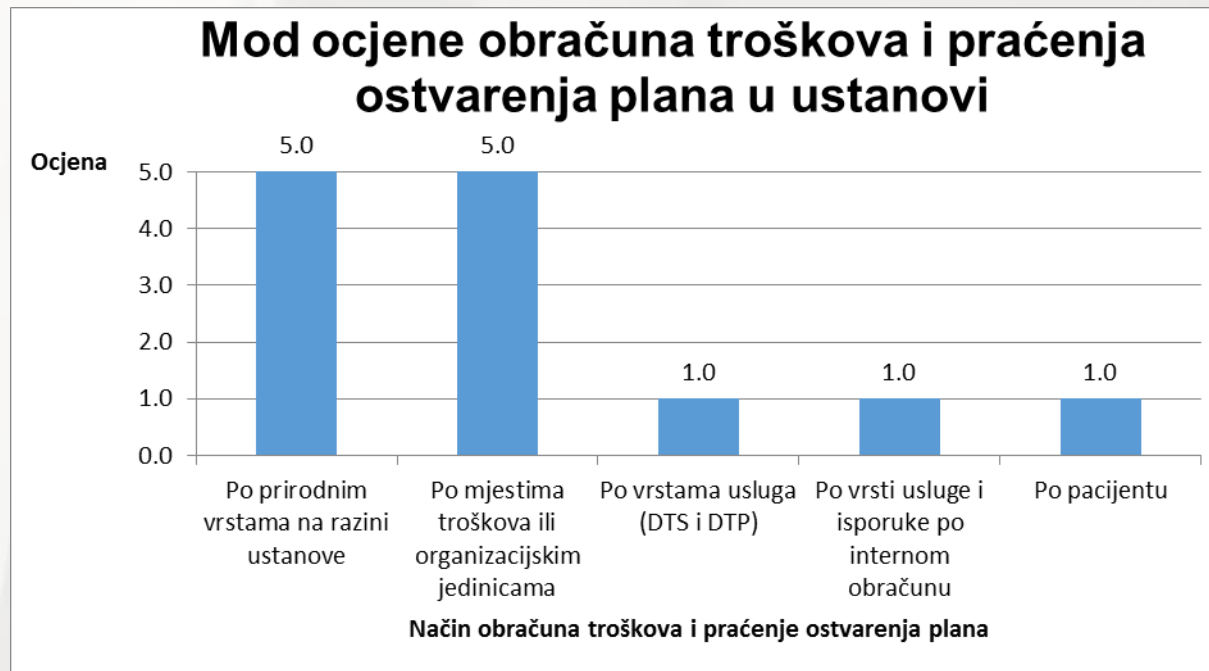
Na ovo pitanje bilo je moguće više odgovora.

C2. U svrhu planiranja troškova, troškovi u Vašoj Ustanovi se iskazuju po vrstama koje ugovorno definira izvor financiranja HZZO (npr. posebno skupi lijekovi, krvni pripravci i dr.) :

Obračun troškova i praćenje ostvarenja plana

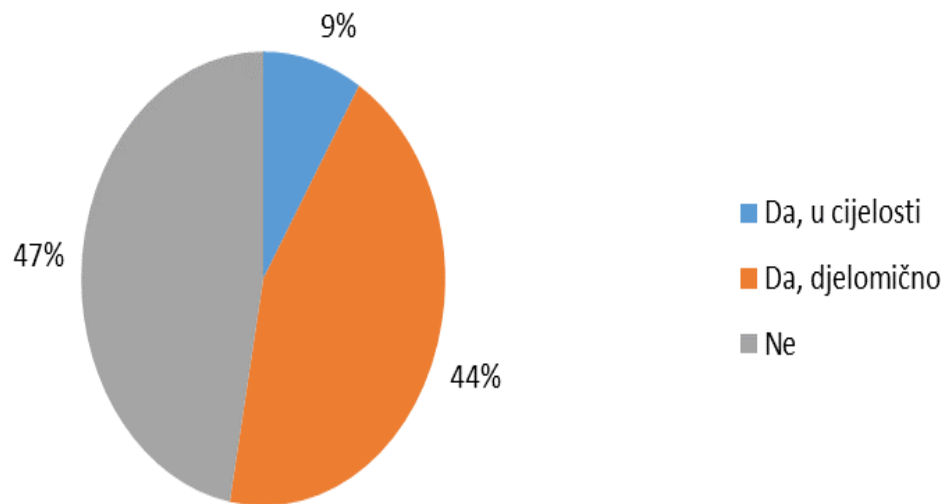
- 77% ustanova najviše koristi na razini ustanove, 44% po mjestima troškova;
- 34% najmanje koristi po vrstama usluga, 45% po vrsti usluge po internom obračunu i 60% po pacijentu.
- Samo jedna ustanova najviše koristi po pacijentu obračun troškova i praćenje ostvarenja plana.

Pokriće troškova plaća, lijekova i ostalih troškova

- Samo kod 3 ustanove je pokriće troškova u cijelosti.
- Kod 15 ustanova pokriće je djelomično.
- Kod 16 ustanova odgovor je niječan.

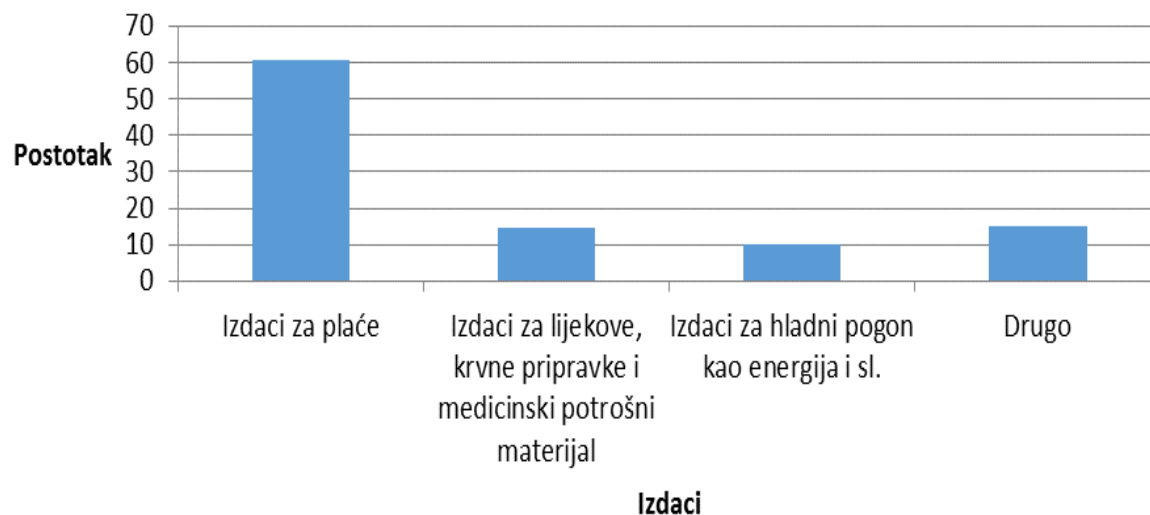
C4. Pokriva li s cijena DTS-a i DTP-a nastale troškove plaća, lijekova i ostalih troškova:

Struktura ukupnih izdataka

- Pojedinačni odgovori prikazuju malo drugačiju sliku.
- Velike bolnice (KBC I KB) iskazuju postotak izdataka za lijekove, krvne pripravke i medicinski materijal čak jednakim ili nešto većim od izdataka za plaće.

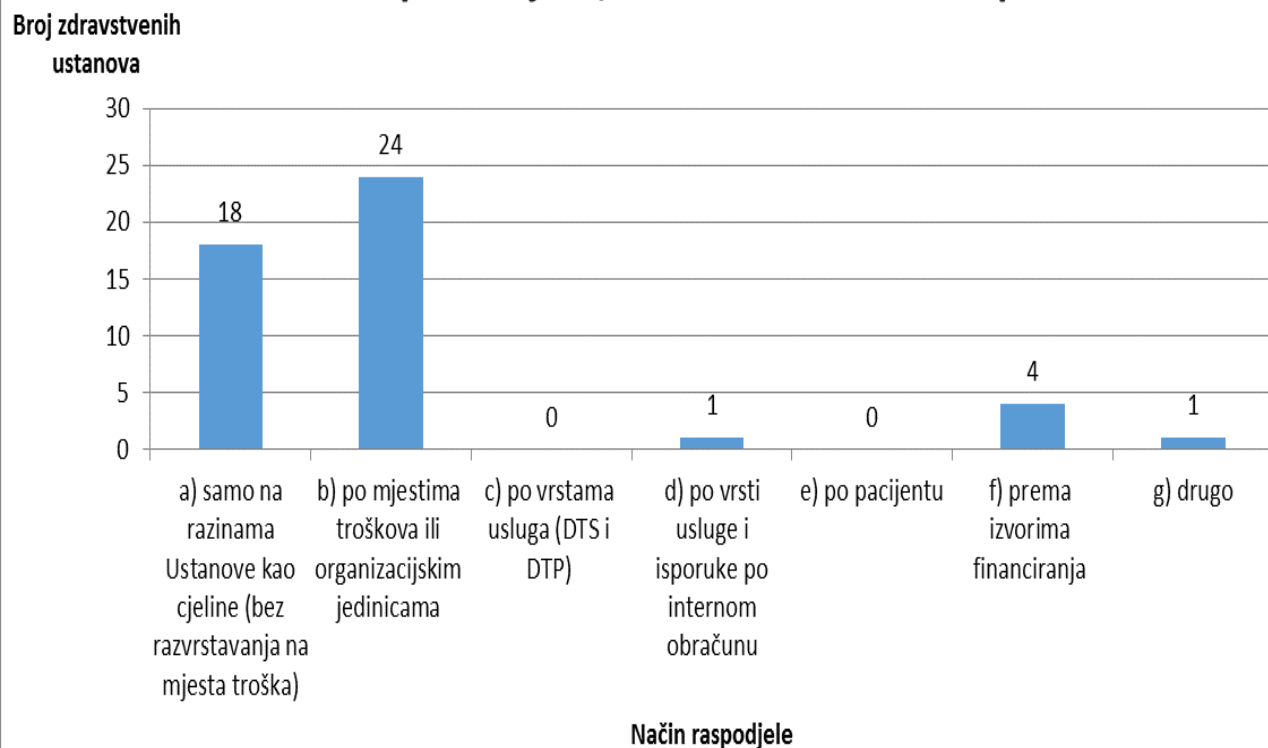
Prosječni postotak --> C5. U strukturi ukupnih izdataka (rashoda) u postotnim poenima (ukupno 100%):

Raspored troškova plaća

- S obzirom kako su troškovi plaća najznačajniji u strukturi ukupnih troškova najviše se raspoređuju po mjestima troškova.

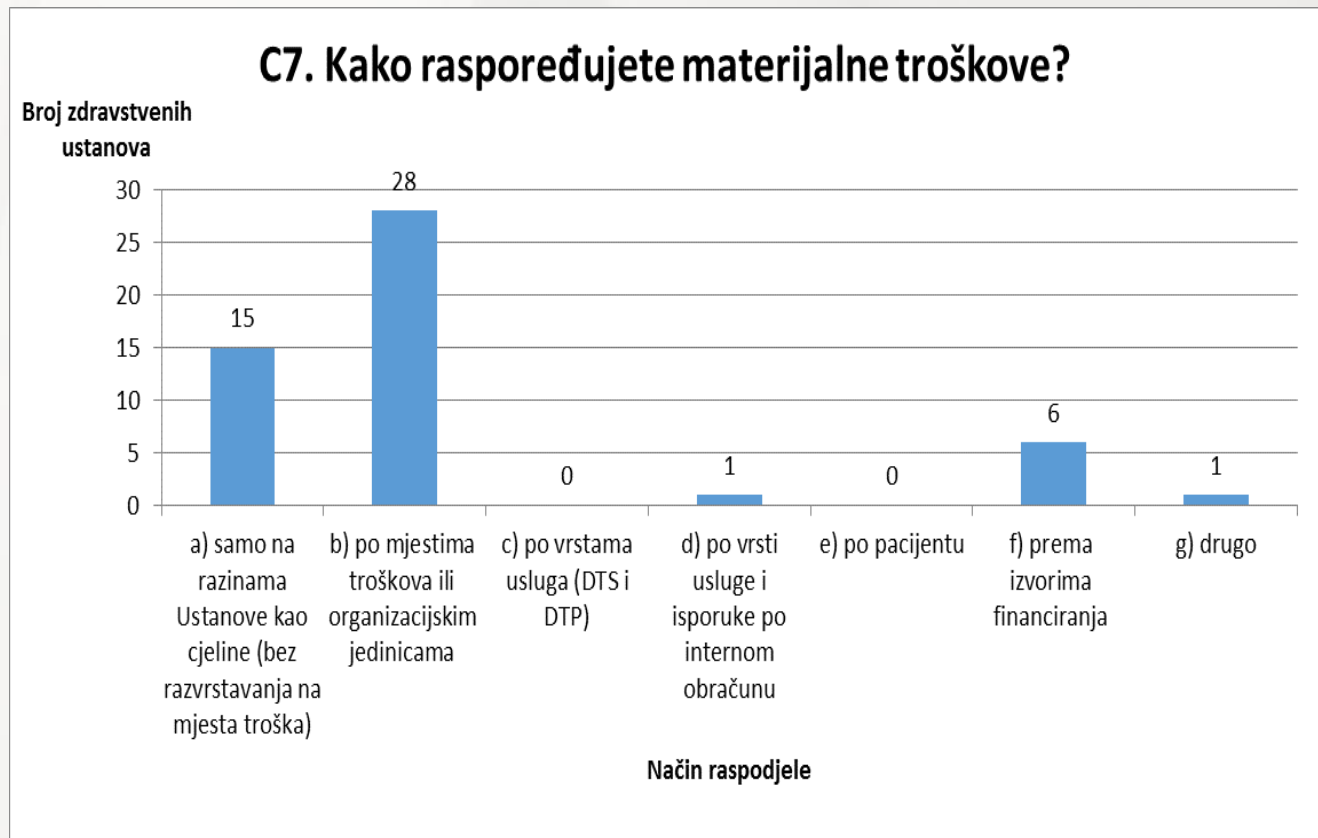
C6. Kako raspoređujete/razvrstavate troškove plaća?

Raspored materijalnih troškova

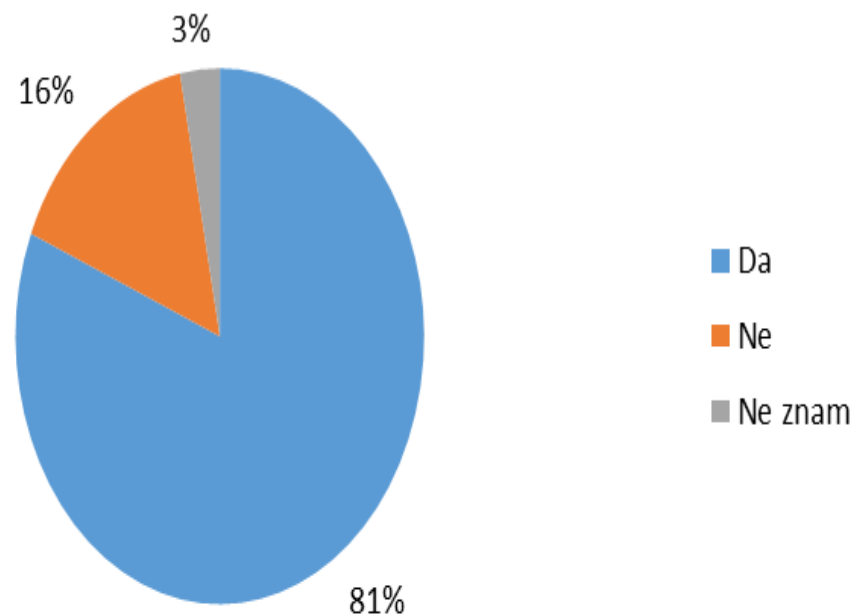
- Materijalni troškovi se iskazuju odnosno raspoređuju na identičan način kao i troškovi plaća.

Raspored direktnih troškova

- S obzirom na prije navedene odgovore kako se troškovi ne raspoređuju po uslugama, logično je za zaključiti kako se direktni troškovi raspoređuju na organizacijske jedinice.

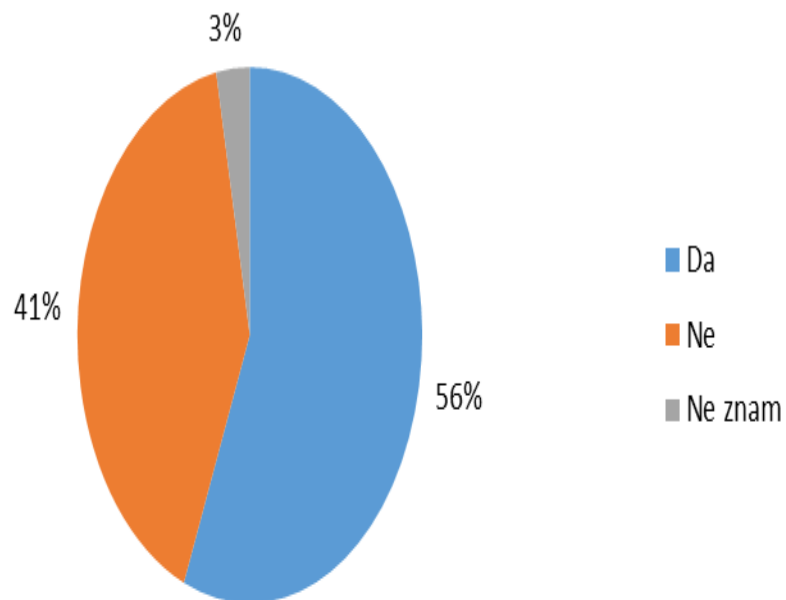
C8. Da li raspoređujete direktne troškove na organizacijske jedinice ili pružene usluge?

Raspored indirektnih troškova

- 17 ustanova je odgovorilo kako raspoređuju indirektno troškove pomoću direktne metode – direktno se preko jednog ili više izabranih ključeva (baza) raspoređuju indirektni troškovi.
- Ostale nisu odgovorile način rasporeda indirektnih troškova te se može zaključiti kako ne raspoređuju indirektno troškove.

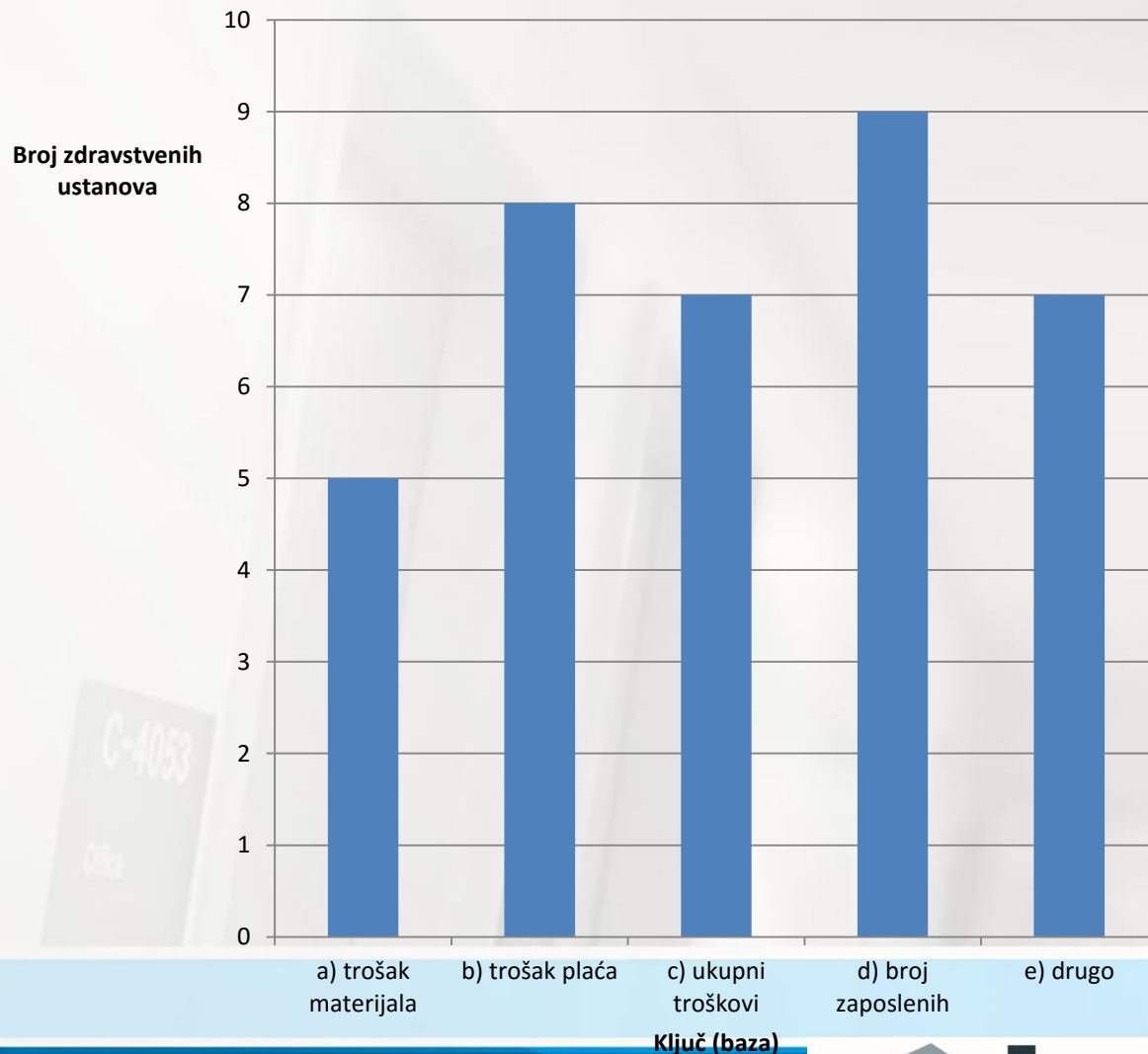
C9. Da li raspoređujete indirektno troškove na organizacijske jedinice ili pružene usluge?

Ključevi za raspored

- Od onih 17 ustanova koje koriste direktnu metodu za raspored indirektnih troškova najviše ih koristi kao ključ za raspored broj zaposlenih i trošak plaća.
- Iz pojedinačnih odgovora vidljivo je kako ustanove koriste više različitih ključeva za raspored što znači da uzimaju u obzir prirodu nastalog troška te različite troškove raspoređuju preko različitih baza.

C11.Kao ključ (baza) za raspored indirektnih troškova najčešće se koristi:

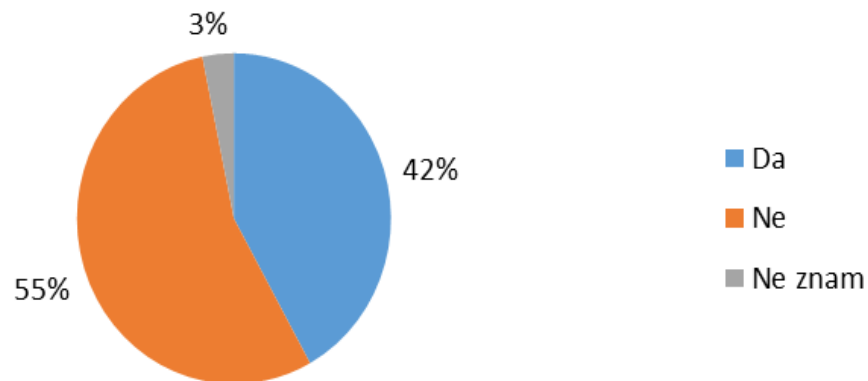

Pokriće od HZZO-a po elementima troškova

- 13 ustanova je odgovorilo potvrdno, 17 niječno i samo jedna ne zna.

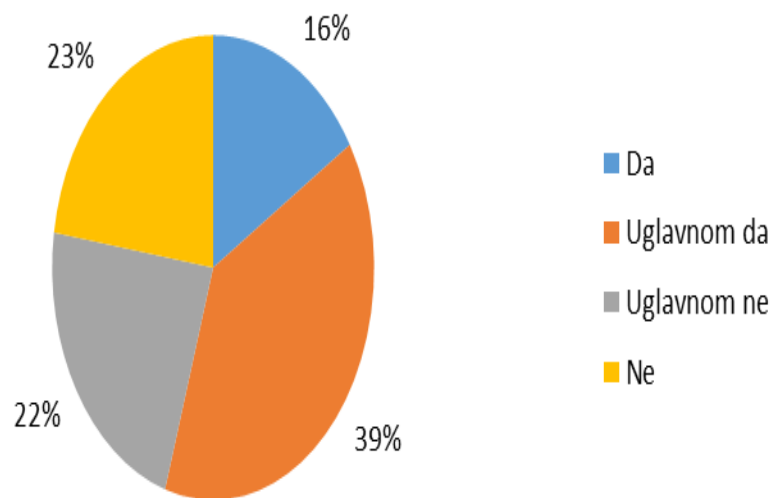
Na pitanje o učešću troškova u DTS i DTP većina nije odgovorila.

C12. Pratite li pokrivenost financiranjem od strane HZZO troškova pruženih usluga po elementima troškova (lijekovi, medicinski materijal, rad, hladni pogon)?

Naplata usluga na tržištu

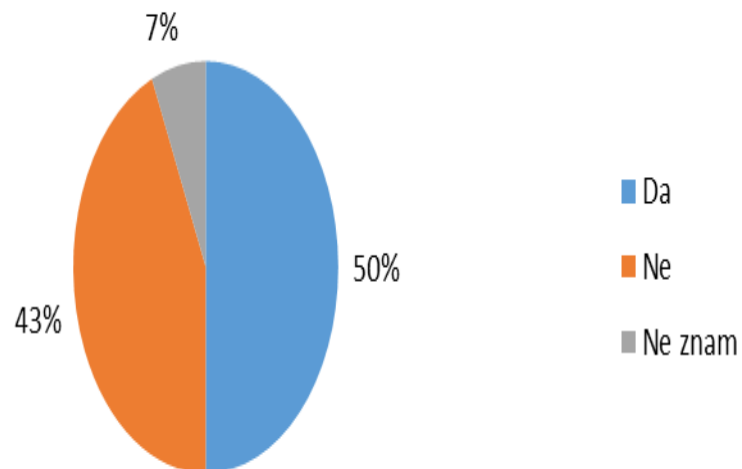
C14. Istovrsne usluge koje izravno naplaćujete od korisnika na tržištu zaračunavate prema istim cijenama koje su utvrđene ugovorom s HZZO-om?

Način utvrđivanja cijena usluga

- Oni koji su odgovorili potvrdno na C15 pitanje odgovorili su i kojom metodom.
- 19 ustanova koristi neku od metoda.
- 6 ustanova pokriva sve troškove uz određenu maržu, 5 ustanova cijenu određuje tržišnim uvjetima, 4 ustanove pokriva troškove bez troška amortizacije, 2 ustanove pokrivaju sve troškove s uključenom amortizacijom i s određenom maržom dok 1 ustanova koristi cjenik HZZO-a i 1 pokriva sve troškove s amortizacijom.

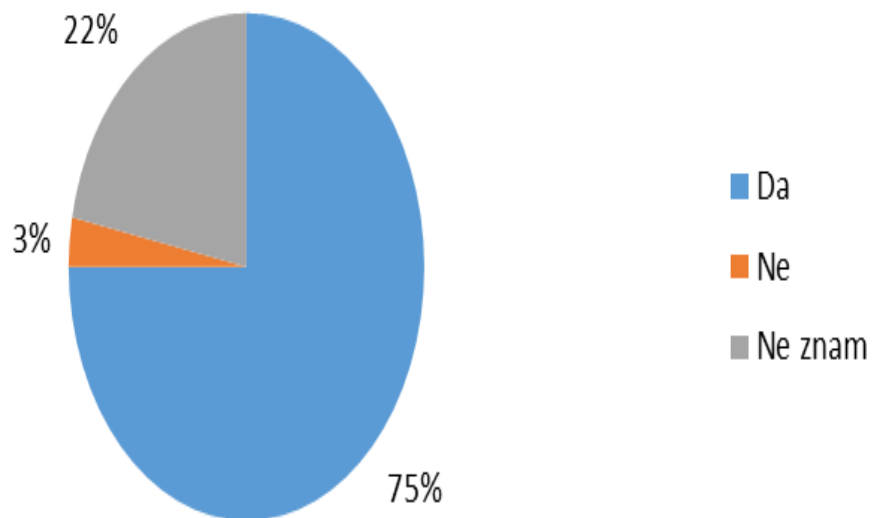
C15. Da li za utvrđivanje cijena usluga, koje se djelomično ili potpuno naplaćuju od korisnika, koristite metode obračuna i alokacije troškova (kalkulacije) po uslugama:

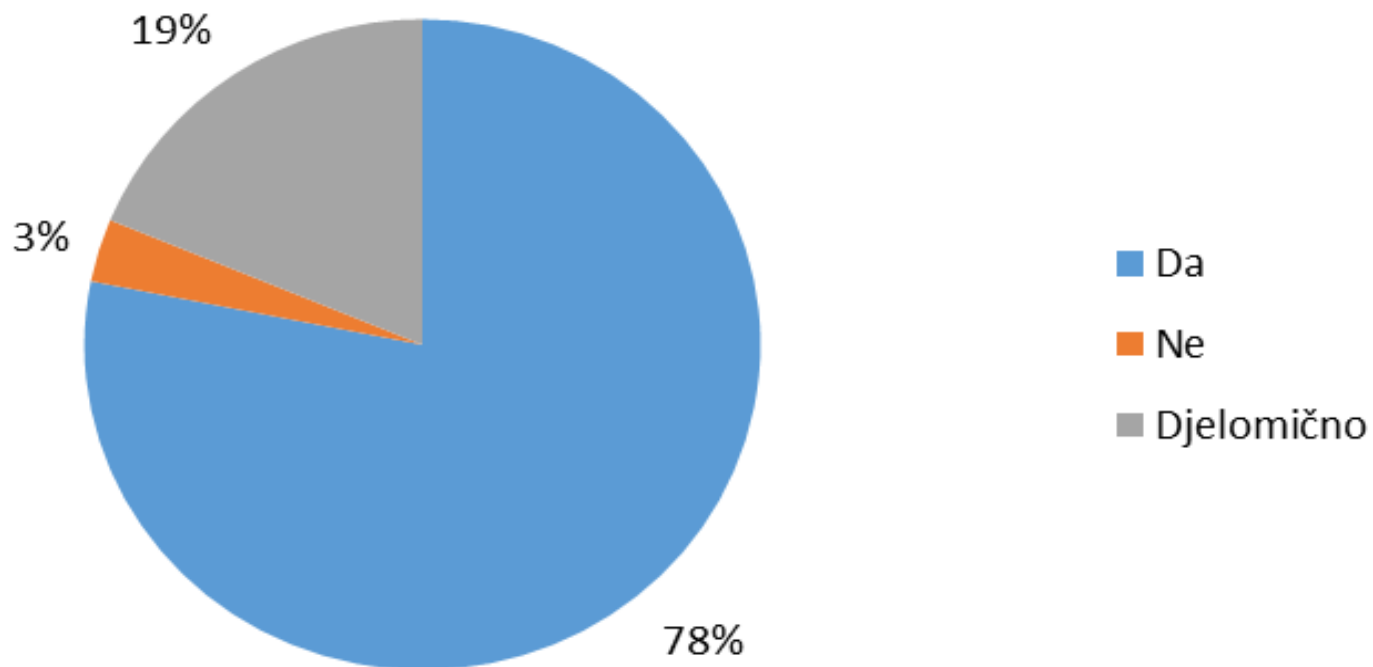
Prihvatljivost potpunih troškova

C17. Smatrate li da bi za Vašu Ustanovu bilo prihvatljivije utvrđivati cijene svojih usluga preko potpunih troškova?

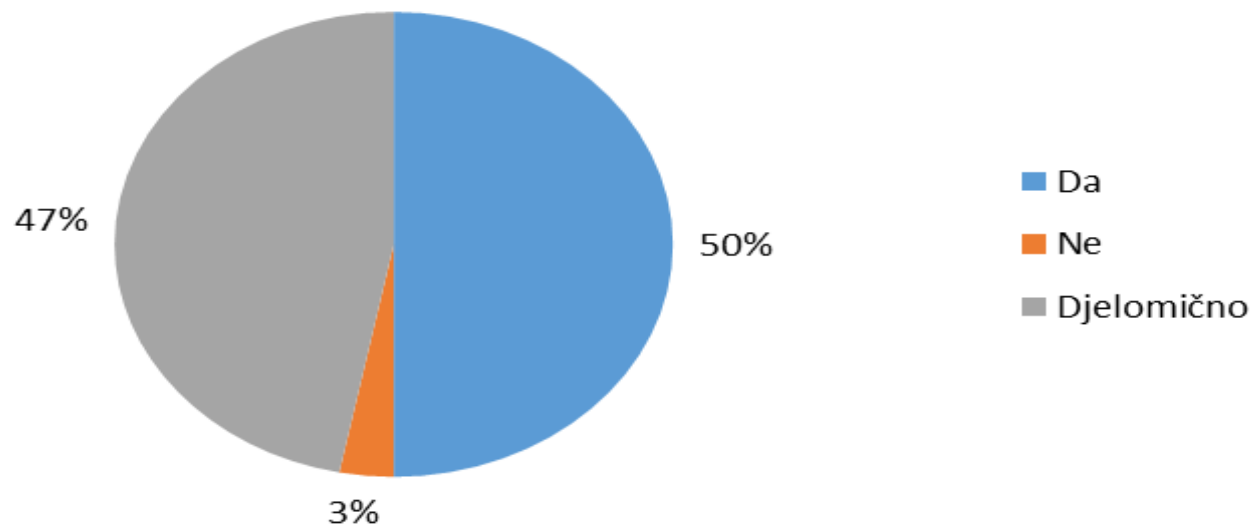
Mjerenje rezultata poslovanja

C18. Mjerite li rezultate poslovanja u Vašoj Ustanovi?

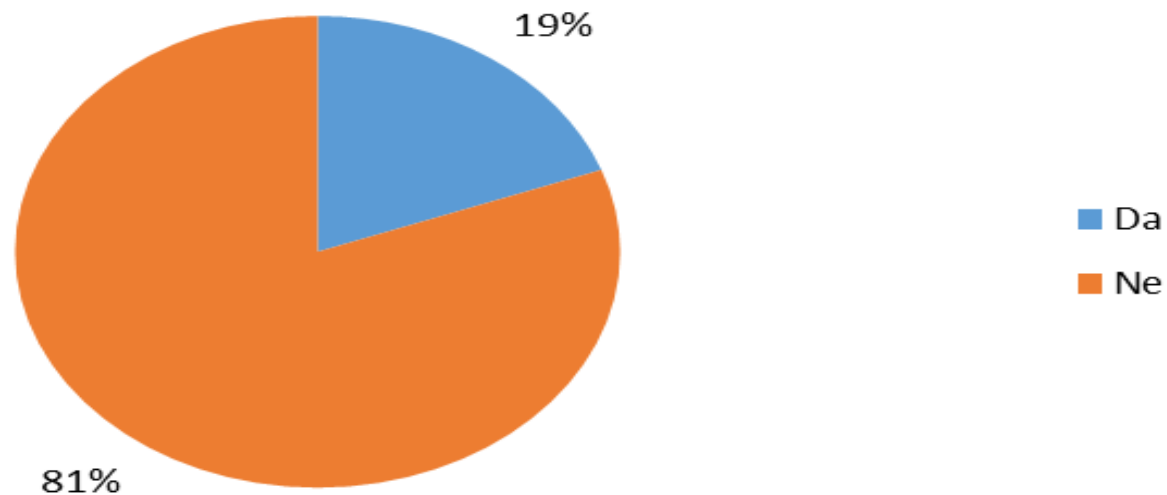
Mjerenje rezultata poslovanja prema organizacijskim dijelovima

C19. Mjerite li rezultate poslovanja prema organizacijskim dijelovima vaše ustanove?

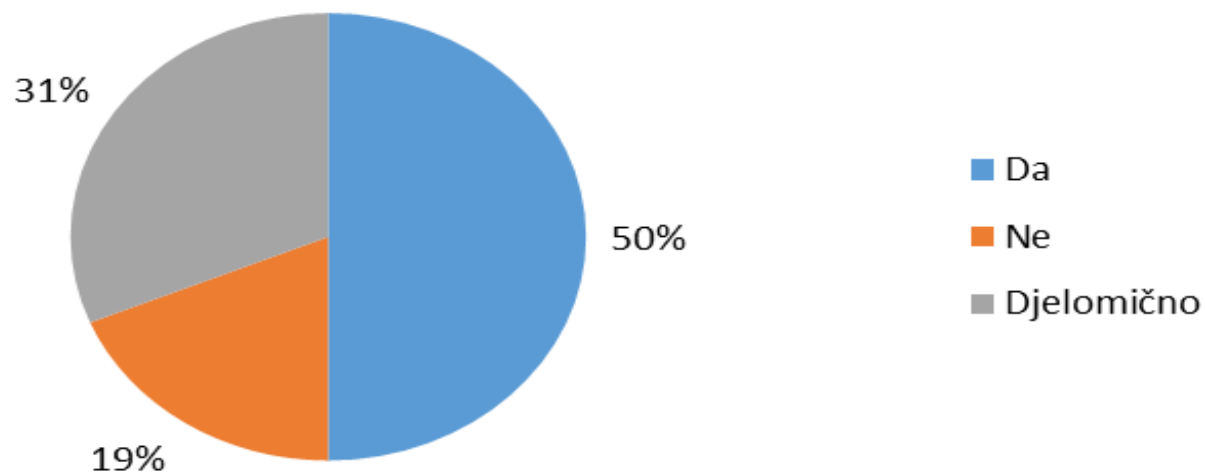
Mjerenje rezultata poslovanja prema DTS-u i DTP-u

C20. Mjerite li rezultate poslovanja prema pojedinom DTS-u i DTP-u?

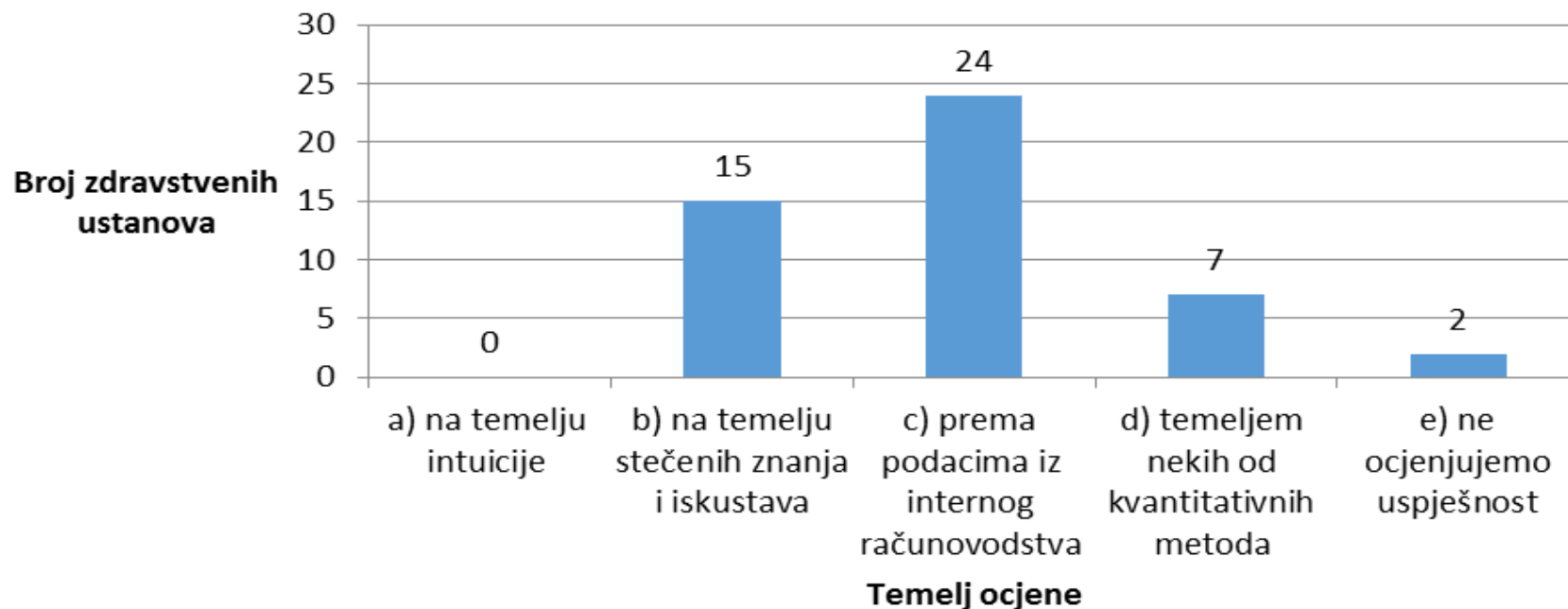
Mjerenje rezultata prema izvorima financiranja

C21. Mjerite li rezultat poslovanja prema izvorima financiranja (HZZO, Ministarstvo, županija i vlastiti prihodi)?

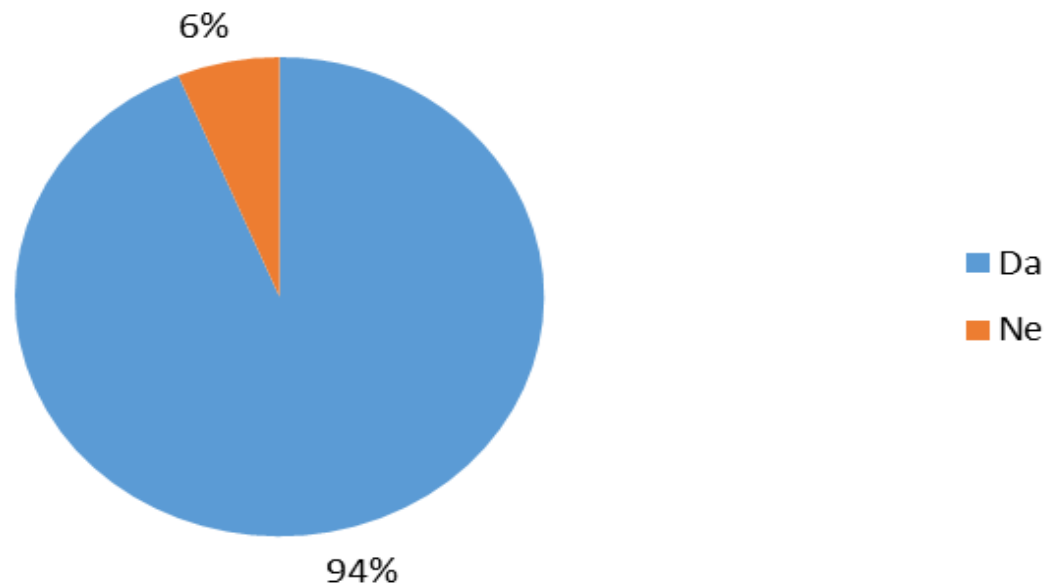
Mjerenje uspješnosti pruženih usluga

C22. Na temelju čega ocjenjujete uspješnost u pružanju usluga ?

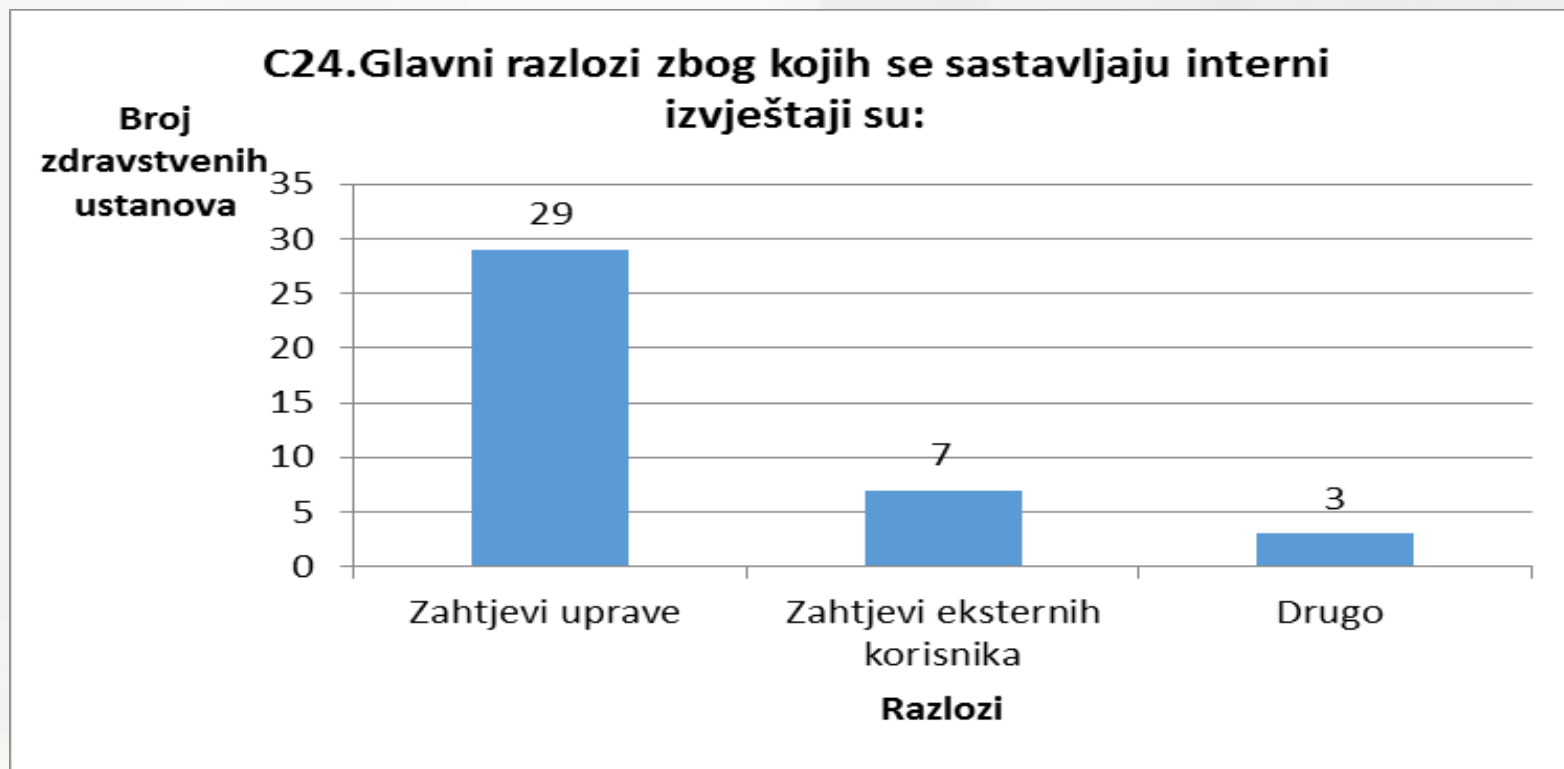

Sastavljanje internih izvještaja

C23. Sastavljaju li se na Vašoj Ustanovi pored eksternih izvještaja i interni izvještaji?

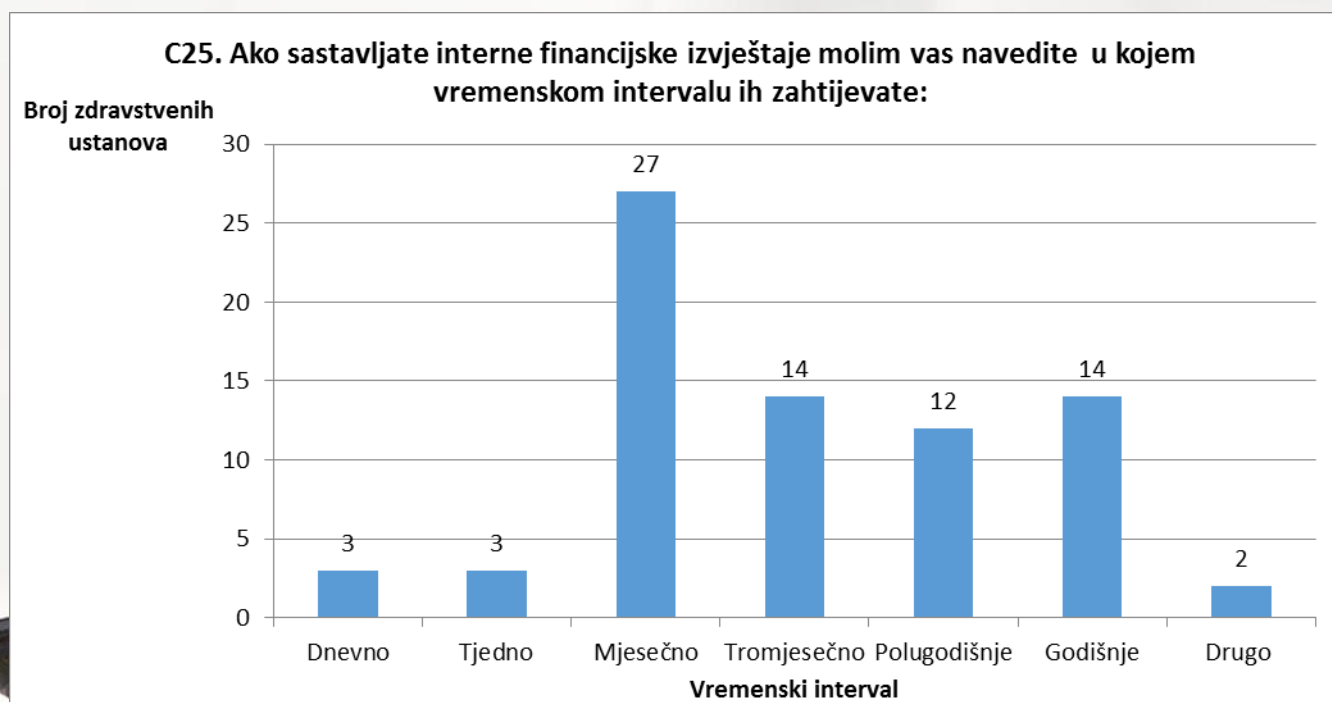

Razlozi sastavljanja internih izvještaja

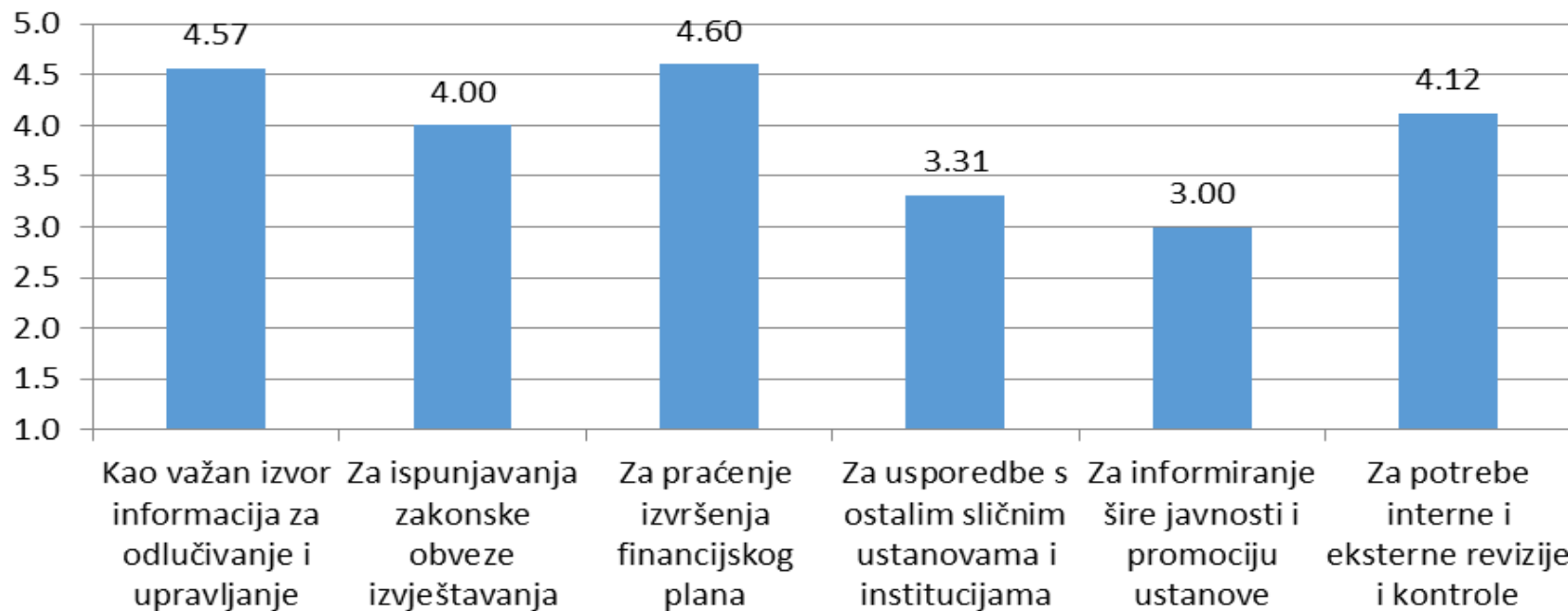
Vremenski interval sastavljanja

Korištenje internih izvještaja

Prosječna ocjena značaja --> Uprava Ustanove interne izvještaje koristi:

Razina značaja

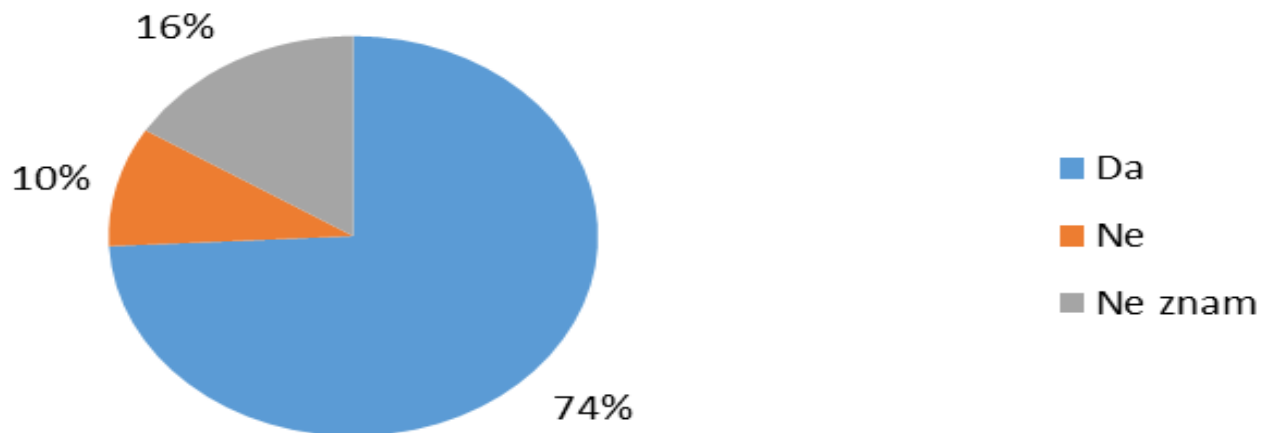

Razlog primjene internih izvještaja

Poboljšanje postojećeg sustava internog izvještavanja

C28. Smatrate li da je potrebno poboljšati postojeći sustav internog izvještavanja kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje na zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj?

Implementacija metode ukupnih ili potpunih troškova

C29. Ako ste na prethodno pitanje odgovorili potvrdno, na koji način bi proveli promjene sustava?

